



O Hrvatsko srce

školski list hrvatske  
nastave u Rimu  
svibanj 2014.  
god. VIII, br. 8

## SADRŽAJ

Mali uvodnik	3
Petnaest godina hrvatske nastave u Rimu	4
Upoznajte hrvatskoga veleposlanika u Italiji	10
Naši susreti i druženja	12
Kada kažem „Hrvatska“	22
Moji prijatelji u Hrvatskoj	24
Slobodno vrijeme nekad i danas	27
Gitara jesenjeg vjetra	30
Tužna vukovarska obljetnica	31
Kutak za hrvatske velikane - Ruđer Bošković	32
„Podsjeti me što to bješe ljubav“	33
Slavne Hrvatice – mala izložba straničnika	34
Dani hrvatskoga jezika u Rimu	35
Slikamo te, pjesmo	36
Iz bakine kuharice	37
Kutak za razbibrigu	38
Uvijek može bolje	42
Oproštajna riječ naše vjerne učenice	43
Prilog: Poster 1 – Hrvatska abeceda	
Poster 2 – Kalendar za 2014. godinu	

Hrvatsko srce  
školski list hrvatske nastave u Rimu  
svibanj 2014., god. VIII., broj 8

Urednice: Zrinka Bačić i Ivana Nosić

Lektura: Ivana Nosić

Tisk: ACCA Edizioni Roma Srl

Naklada: 500 primjeraka

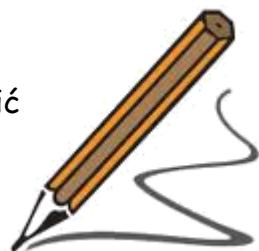
Pokrovitelji: Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, Hrvatsko-talijanska udruga u Rimu, Grad Zagreb

Hrvatska nastava u Rimu  
Mrežna stranica: [www.hrvatskaskolarim.com](http://www.hrvatskaskolarim.com)  
E-adresa: [hrskola@virgilio.it](mailto:hrskola@virgilio.it)  
Mobitel: +39 3200 635 267

# Mali uvodnik

Pred vama se nalazi novi broj školskoga lista „Hrvatsko srce“. Smisljali smo teme, stvarali priče, pisali i crtali i na taj način izradili ovaj maleni spomenar na školsku godinu 2013./2014., koja je bila po mnogočemu značajna. Naši su učenici prisustvovali brojnim događanjima i aktivnostima u školi i izvan nje. Uvježbavali su točke za školske priredbe, upoznali predsjednika Josipovića, posjetili papu Franju, sudjelovali u kreativnim radionicama i likovnim natječajima, hrabro nastupali na kazališnoj audiciji, nesobično darivali svoje vršnjake u domovini, stekli nove prijatelje u Hrvatskoj dopisujući se, marljivo učili, pisali sastavke, crtali, pjevali, igrali se i družili... Nemoguće je baš sve navesti u kratkom uvodniku, stoga prolistajte naš časopis. Budući da je mjesto bilo malo, a materijala mnogo, zaustavili smo se na Uskrsu te ćemo sve što se događalo od Uskrsa nadalje ubaciti u naredno izdanje lista. Ovim brojem simbolično slavimo petnaestu godinu postojanja hrvatske nastave u Rimu. Prisjetili smo se stoga svih dosadašnjih učiteljica, koje su s velikom predanošću i entuzijazmom prenosile učenicima znanje. Zdravka, Marina, Ljiljana i Renata - sve su nam uputile svoje pozdrave izražavajući sjećanja na lijepo uspomene koje su stekle radeći u hrvatskoj nastavi. Postavši novom učiteljicom hrvatske nastave u Rimu, nastavila sam njihov zahtjevni posao prenošenja hrvatskoga jezika i hrvatske riječi, znanja o hrvatskoj kulturi te, iznad svega, ljubavi prema domovini. Nadam se da ću biti na visini zadatka te da ću uspješno prihvatići sve izazove svoga posla. Jedan od tih izazova svakako je oblikovanje novoga broja časopisa. Zahvaljujem svojoj vrijednoj i neumornoj suurednici Zrinki Bačić, koja je uložila puno truda i vremena u ovaj broj. Hvala svim učenicima koji su pridonijeli njegovu ostvarenju, ali i institucijama bez čije pomoći sada ne biste čitali ove retke: Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, Hrvatsko-talijanskoj udruzi u Rimu i Gradu Zagrebu. Nadam se da ćete uživati i zabaviti se čitajući naredne stranice te da će vam dječji radovi izmamiti osmijeh na lice i podsjetiti vas na tople uspomene iz vlastitoga djetinjstva provedena na rodnom ognjištu, kojemu se svi tako rado vraćamo.

Vaša nova učiteljica Ivana Nosić



# Petnaest godina hrvatske nastave u Rimu

Na hrvatskoj nastavi učimo hrvatski jezik i stječemo znanje o Hrvatskoj - o njezinoj povijesti i kulturi, učimo hrvatske pjesme, upoznajemo hrvatska djela i iznad svega se družimo. Različite smo dobi, visine, boje kose, netko navija za Romu, netko za Lazio, netko za Hajduk, a netko pak za Dinamo, ali svi imamo nešto zajedničko: Hrvatsku. Iako ne živimo u njoj, Hrvatska je naša druga domovina: praznici kod bake i djeda, mamine uspavanke na hrvatskome, šum hrvatskoga mora i skupljanje školjki s hrvatskim prijateljima - uspomene su to koje su jednostavno neraskidivi dio nas. Ali tko kaže da hrvatske uspomene možemo ponijeti samo iz Hrvatske? U samome srcu Rima postoji mjesto na kojem slušamo hrvatsku riječ, pjevamo hrvatsku pjesmu i stječemo nove hrvatske prijatelje: hrvatska nastava. Iako smo raspršeni po različitim dijelovima Rima i okolice, iako imamo ispit iz matematike i hrpu domaćega te uz to plivanje ili pak nogometni trening, iako nekim trebaju dva sata vožnje do mjesta okupljanja - na kraju se ipak uspijevamo sastati i stvarati nova poglavlja svoje priče zvane *Hrvatska*. Tako to u Rimu traje već petnaest godina, od 1998., kada je osnovana hrvatska nastava. Izmijenile su se na čelu nastave već četiri učiteljice, a ove je godine stigla i peta. Uspjeli smo kontaktirati sve četiri bivše učiteljice. Oduševljeno su nam pristale poslati svoje pisane pozdrave, a učiteljica Renata spremno je odgovorila na pitanja koja su za nju zajednički smislili učenici...



# Sve naše učiteljice

Zdravka Krpina



Marina Žuti



Ljiljana Došen



Dragi moji bivši učenici, dragi roditelji!

Svojim početnim elanom, znatiželjom i zaigranošću, uz mnogo dobre volje i malo početnih problema, uspjeli smo zajedno pokrenuti veliko kolo koje, eto, pleše već petnaest godina u ovim našim hrvatsko-talijanskim školskim klupama. S ponosom što smo to uspjeli ostvariti u vrijeme kada se činilo nemoguće, toplo i iskreno vas sve pozdravljam!

Zdravka Krpina

Dragi učenici, dragi roditelji i cijela hrvatska zajednica,

čestitam vam na 15. godišnjici postojanja hrvatske nastave u Rimu! Radujem se i slavim zajedno s vama jer sam i sama bila dio tog mozaika. Iako je od tada prošlo punih osam godina, dobro se sjećam svih svojih malih i velikih đaka, naših zajedničkih priredaba, roditelja i svih ljudi koji su svojom podrškom zaslужni za ovu godišnjicu. Sjećam se mnogih lijepih i onih malo težih trenutaka. Pa tko bi mogao zaboraviti tako jedinstveno iskustvo? Jedno je sigurno, Hrvatska nastava u Rimu ima posebno mjesto u mojoj dosadašnjem radu i uvijek s ponosom kažem: „Bila sam učiteljica hrvatske nastave u Rimu.“ Iskrene čestitke i Hrvatsko-talijanskoj udruzi na dvadesetoj godišnjici postojanja. Želim vam svima još puno sretnih godišnjica!

Uvijek vaša, druga po redu, učiteljica Marina Žuti

Draga djeco,

Rado se sjećam svih naših druženja, radova i priredbi koje smo pripremili, a među njima i stvaranja prvoga broja školskog lista „Hrvatsko srce“, za koji mi je izuzetno drago što je nastavio izlaziti.

Lijepi pozdravi  
prof. Došen

## Renata Grgurević



Dragi moji učenici,

pitate me kako sam ovih nekoliko mjeseci nakon odlaska iz Rima. Odlično sam, ali odlično sam bila i dok sam bila s vama jer čovjek, gdje god se nalazio, treba tražiti i uživati u onom što je pozitivno i u čemu nalazi zadovoljstvo. Zaista sam uživala s vama četiri godine i to iskustvo nikada neću zaboraviti. Moram reći da mi je i sada lijepo s mojim prvašićima, s kojima se družim svaki dan jer radim u Osnovnoj školi „Zadarski otoci“ kao njihova učiteljica. Usprkos svemu tome, nedostajete mi, nedostaju mi vaša lijepa lica i razigrana narav. Nedostajete i Bruni, koja vas se rado sjeća i ovom prigodom pozdravlja, ali sada već sklapa nova prijateljstva ovdje. Teško je odgovoriti na vaše pitanje što mi je bilo najteže, a što najzanimljivije jer se sjećam zabavnih i lijepih trenutaka koje smo dijelili zajedno na nastavi, na priredbama, na putovanjima... Ostanite mi i dalje tako veseli i vrijedni.

Veliki pozdrav vama, vašim roditeljima i novoj učiteljici sa željom da vas što prije posjeti šalje vaša učiteljica Renata

Prošlo je gotovo šest mjeseci otkako nam je stigla nova učiteljica. Budimo iskreni, svi mi roditelji i učenici hrvatske nastave u Rimu u početku smo se bojali promjene koja nam slijedi. Svi smo postavljali pitanja: „Kakva će biti nova profesorica? Hoće se zalagati za našu djecu? Hoće li je djeca prihvatić?“ Ipak, na samom početku shvatili smo da je nova učiteljica vedra duha, stalno nasmijana, društvena, opuštena i uvijek na vrhu svoga radnog zadatka. Od ostalih se profesorica razlikuje po načinu odijevanja, simpatičnom osmijehu te anegdotama koje vrlo rado podijeli s nama. Možda neki misle da smo već zaboravili bivše profesorice, ali to nije tako. Svaka je ostala u našim srcima i ostavila jedan dio sebe prije nego što je otišla na novi zadatak. Nova profesorica nije dugo s nama, ali nam je već priraslila srcu: rijetko srećemo ljudi koji tako pozitivno zrače.

Draga profesorice, hvala Vam na svemu što ste u ovo kratko vrijeme učinili za našu djecu. Puni ste pozitivne energije koju prenosite na našu djecu i sve oko sebe.

Smatram da je veliko bogatstvo što ste postali naša učiteljica i da će naša djeca još puno toga naučiti od vas.

## Ivana Nosić



Zrinka Bačić

# Kratka povijest Hrvatske nastave u Rimu

Hrvatska nastava u Rimu započela je sa svojim djelovanjem 1998. godine, i to kao prva hrvatska nastava na području Republike Italije.

Hrvatsko-talijanska udruga s Lukom Krilićem na čelu pokrenula je inicijativu za osnivanje nastave hrvatskoga jezika i kulture te je svoj prijedlog iznijela Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Rimu, koje je o potrebi pokretanja hrvatske nastave za djecu hrvatskih građana u Rimu izvijestila tadašnje Ministarstvo prosvjete i športa Republike Hrvatske. Unatoč nedostatku finansijskih sredstava, nastava se zahvaljujući pomoći hrvatskih udruga i institucija uspjela održati. Tako su prostore za održavanje nastave tijekom čitavog niza godina velikodušno ustupali: Papinski hrvatski zavod svetoga Jeronima, Dom hrvatskih hodočasnika „Bl. Ivan Mertz“, Benediktinski ženski samostan sv. Cecilije na Trastevereu te Osnovna škola „San Vicenzo“, koju vode sestre milosrdice sv. Vinka Paulskoga, a nastava se donedavno odvijala i u prostorijama Župnoga centra „Santa Paola Frassinetti“ u Trigoriji. Svakako treba istaknuti dugogodišnju potporu Hrvatsko-talijanske udruge u Rimu i Veleposlanstva Republike Hrvatske u Rimu, ali i podršku matične institucije - Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Nastavu su dosada vodile četiri učiteljice: Zdravka Krpina, Marina Žuti, Ljiljana Došen i Renata Grgurević, a u rujnu 2013. stigla je peta učiteljica, Ivana Nosić. Tijekom proteklih petnaest godina na nastavu se upisao 141 učenik. Brojne su prednosti pohađanja hrvatske nastave. U školi djeca uče hrvatski jezik, stječu znanja o hrvatskoj povijesti te prirodnoj i kulturnoj baštini, sudjeluju u brojnim projektima i izvannastavnim aktivnostima, druže se s ostalom djecom hrvatskoga podrijetla te na taj način oblikuju i njeguju svoj hrvatski identitet. Svemu tome treba pridodati činjenicu da učenici koji su pohađali hrvatsku nastavu u inozemstvu pri povratku u domovinu ne trebaju polagati razlikovne ispite te da im poznавanje još jednoga jezika u Italiji donosi dodatne bodove pri upisu u školu, zapošljavanju i sl. Danas hrvatsku nastavu na dvama nastavnim mjestima u Rimu (Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima i Osnovna škola „San Vicenzo“) pohađaju 42 učenika, što je dvostruko više nego početne 1998. godine, kada je na nastavu upisano 19 učenika. Očito je da iz godine u godinu interes polaznika raste, što je dobar pokazatelj visoke svijesti hrvatskih roditelja u Rimu o važnosti učenja hrvatskoga jezika i oblikovanja osobnoga odnosa prema tom jeziku i cijeloj baštini koja je njime napisana. Učenje vlastitoga jezika i kulture jedna je od osnovnih pretpostavki boljega razumijevanja i poštivanja drugih kultura i različitih društvenih skupina, ali i osvješćivanja vlastitoga načina života i identiteta u suvremenome društvenom kontekstu, stoga se nadamo da će se ovaj pozitivni trend nastaviti te da ćemo se sljedeće godine moći pohvaliti još većim brojem učenika.

Ivana Nosić

# Hvala našim domaćinima!

Učenici su u prosincu uručili zahvalnice svojim domaćinima, koji čitav niz godina školi nesebično ustupaju prostorije na korištenje: mons. Juri Bogdanu, rektoru Papinskoga hrvatskoga zavoda sv. Jeronima i č. s. Katarini Saganić. Naši su domaćini s osmijehom na licu pristali fotografirati se s učenicima, a zatim su se svi zajedno družili uz slatke zalogaje...



Don Jure je u moru svojih obveza i unatoč predbožičnoj gužvi pronašao vremena za mališane koji nastavu pohađaju u Papinskoj hrvatskoj zavodu sv. Jeronima. Uručili su mu oni zahvalnicu, a don Jure je spremno pristao fotografirati se s njima. Posebno mu je drago bilo porazgovarati sa svakim od učenika.



Učenici koji nastavu pohađaju u Osnovnoj školi „San Vicenzo“ uručili su svojoj velikodušnoj domaćici č. s. Katarini zahvalnicu i božićni poklon, a potom se oduševljeno bacili na kušanje izvrsnih domaćih slastica koje su pripremile časne sestre milosrdnice. Maleni znak pažnje pokazali su i poklonom za č. s. Candidu, koja ih svakoga četvrtka strpljivo dočekuje i otpraća ispred školskoga ulaza.

Maleni poklon-paket uručili smo tijekom proslave Sv. Nikole veleposlaniku Grubiši i na taj način zahvalili Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Rimu, koje je svake godine vjerni domaćin naših priredbi.



# Zašto idem na hrvatsku nastavu?

## Desetljeće pohađanja hrvatske nastave

Imao sam četiri godine kada sam pošao na hrvatsku nastavu. U školi sam upoznao mnogo novih prijatelja i prijateljica. Nije mi bilo teško učiti hrvatski jezik zato što je moja čitava obitelj iz Hrvatske. Za mene su najljepša iskustva u hrvatskoj školi upoznavanje druge djece, igra i zajednička druženja. Svako ljetno idem u Hrvatsku kod bake i djeda. U Hrvatskoj najviše volim more, Makarsku i bakinu hranu. Kada dođem kod bake u Makarsku, osjećam se kao da sam u svojoj kući i najsretniji sam na svijetu.

Antonio Maros, 8. r.



## Zašto idem u hrvatsku školu?

Zovem se Giulia Verdat i živim u Rimu sa svojom obitelji. Moja je mama Hrvatica, a tata Talijan. Već pet godina idem u hrvatsku školu. Već sam upoznala tri učiteljice: Ljiljanu, Renatu, a ove godine i učiteljicu Ivanu. Volim pohađati hrvatsku školu i učiti hrvatski jezik jer u Hrvatskoj imam tri rodice i jednoga rođaka s kojima provodim čitavo ljetno. Kupamo se u moru i igramo zajedno. Ponosna sam što sam Hrvatica i voljela bih živjeti u Hrvatskoj jer тамо ima malo automobila i zrak je puno čistiji i zdraviji za život.

Giulia Verdat, 6. r.

# Upoznajte hrvatskoga veleposlanika u Italiji

Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Italiji vjerni je prijatelj hrvatske nastave u Rimu. Prije otprilike godinu i pol dr. sc. Damir Grubiša dobio je važnu zadaću promicanja Hrvatske u Italiji. Hrvatskom je veleposlaniku naš vrijedni Josip u intervjuu postavio pitanja o Hrvatima, Talijanima, Europskoj uniji i brojnim drugim stvarima. Pročitajte intervju i bolje upoznajte našega veleposlanika!



Poštovani veleposlaniče, učenici Vas ne poznaju baš puno, stoga bi nam bilo draga čuti nešto o Vama. Koliko ste dugo u Rimu i jeste li se navikli?

Prije nego što sam došao u Rim na mjesto veleposlanika, bio sam profesor na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu. Predavao sam studentima o europskim integracijama, o Europskoj uniji i o politici europskih zemalja, između ostalog i o politici Italije. O Italiji sam

napisao i dvije knjige: jedna je o talijanskoj političkoj misli i o političkoj filozofiji, a druga je o modernoj talijanskoj politici. Dakle, izabran sam na dužnost veleposlanika zbog svojega poznavanja talijanske politike, a ne zato što sam bio profesionalni diplomat koji ide iz zemlje u zemlju bez obzira na poznavanje zemlje i ljudi koji tu žive. U Rimu sam već godinu dana, a često sam dolazio u Rim i kada sam bio malo dijete. Jedna moja teta iz Rijeke je, naime, bila učiteljica i zaposlila se kao guvernanta kod jedne rimske obitelji, pa sam ja često dolazio kod nje, tako da sam se brzo naviknuo na Rim, gdje imam i puno poznanika i prijatelja iz mladosti.

Jako je zanimljivo čuti usporedbe dviju zemalja i različitih kultura iz usta ljudi koji puno putuju i samim time imaju priliku upoznati različita mjesta, ljudi i običaje. Što biste Vi, na temelju vlastitoga iskustva, istaknuli kao najveće sličnosti i razlike između Hrvata i Talijana?

Talijani i Hrvati su puno više slični nego različiti. Pripadamo istoj kulturi, mediteranskoj, povezuje nas Jadran koji nas je često u prošlosti više razdvajao nego spajao, a sada nas spaja jer su i Hrvatska i Italija u Europskoj uniji, u kojoj nema više granica među zemljama članicama. Taj „mediteranski duh“ otvorenosti, srdačnosti i luke komunikacije dijele i naši ljudi koji žive na moru i u bliskoj unutrašnjosti. I Hrvati i Talijani su pristupačni, više emotivni nego racionalni, a povezuje nas i vjera, koja je bitna u stvaranju kulturnih identiteta naroda. Zato se Hrvati koji žive i rade u Italiji dobro osjećaju ovdje, iako nije uvijek tako bilo u nedavnoj prošlosti.



**Kao veleposlanik sigurno najveći dio godine provodite izvan Hrvatske. Nedostaje li Vam domovina, ili možda još bolje, što Vam najviše nedostaje?**

Naravno da mi nedostaje domovina, moji prijatelji, moji studenti, ljudi iz moje struke s kojima sam se družio. Ovdje sam morao stvoriti i jedan novi krug poznanika, a u Hrvatskoj su mi ostali najbolji prijatelji, s kojima sam se družio, raspravljaо, s kojima dijelim zajedničke uspomene na školu, odrastanje, posao i druženje u slobodnim trenucima.

To mi i najviše nedostaje: raspravljati i družiti se u slobodnim trenucima, razmjenjivati misli o onome što nas tišti, o knjigama koje smo pročitali, o filmovima i kazališnim predstava koje smo vidjeli, o koncertima i glazbenim, a i sportskim događanjima...



**Ovu je godinu obilježio ulazak Hrvatske u Europsku uniju. Naši se čitatelji ne razumiju baš previše u politiku i gospodarstvo, ali bi svejedno bilo dobro kada biste im jednostavnim riječima naveli koje su, prema Vašem mišljenju, najveće prednosti ulaska Hrvatske u EU.**

**Postoje li uopće loše strane toga događaja?**

Prva i najvažnija stvar je da smo ulaskom u Europsku uniju potvrdili da pripadamo europskoj kulturi i europskim vrijednostima, kao što su mir, solidarnost, blagostanje za sve, a koje su u osnovi ideje o Europskoj uniji. Da nema Europske unije, danas bi europske države opet međusobno ratovale, kao što su ratovale u Prvom i Drugom svjetskom ratu. Drugo, sada smo i mi „europski građani“ - možemo slobodno putovati Europom bez granica, možemo se zapošljavati gdje hoćemo u zemljama Europske unije i Europska unija će nam pomoći da se brže razvijamo i da prevladamo našu gospodarsku zaostalost u odnosu na najrazvijenije europske zemlje. Nema više carine na naše proizvode, a u našoj zemlji pojeftinit će proizvodi iz EU-a jer se ni na njih ne plaća carina. A naši studenti će moći studirati i u inozemstvu uz potporu Europske unije i tako ćemo biti svi dio velike europske obitelji naroda i država. Loša strana je to što sad u Europi vlada teška gospodarska kriza, koju su izazvali gramzivi financijski špekulanti, ali će se i to ubrzo prevladati većim jedinstvom Europe.



**Što biste izdvojili kao najteži, a što kao najzanimljiviji dio svoga posla?**

Najzanimljiviji dio mojeg posla je komunikacija s talijanskim institucijama i s talijanskim kulturnim stvarateljima, piscima, profesorima, umjetnicima, zanimljivim ljudima od kojih se ima puno što čuti i naučiti. Najteži dio posla je to što ponekad nema dovoljno novca za sve moje planove da Talijane upoznamo s našom kulturom, pa onda moramo taj nedostatak novca „krpati“ maštom i našim pojačanim radom.



**Za sam kraj, imate li neku poruku za učenike hrvatske nastave u Rimu?**

Poruka bi mogla biti: učite i budite vrijedni, čitajte puno i uživajte u pravoj umjetnosti, u kazalištu, glazbi, filmovima i nemojte previše vremena gubiti na videoigrice! I, što je najvažnije, budite vi svojim primjerom prema vašim prijateljima Talijanima pravi ambasadori svoje zemlje, tako da preko vas i Talijani nauče nešto o našoj zemlji, o našoj ljepoti i o našim bogatstvima, a zapamtite da su najveće bogatstvo naše zemlje - baš ljudi kakvi ćete vi biti jednog dana - ljudi koji svojim primjerom dostojno zastupaju svoju zemlju u inozemstvu.

Josip Martinović, 3. r. SŠ

# Naši susreti i druženja

Tijekom protekle godine često smo se družili izvan školskih klupa. U ovome broju školskoga lista počinjemo ondje gdje smo stali u prošlome. Opisat ćemo vam tako sve što se događalo od završne školske priredbe u lipnju 2013. do Uskrsa 2014. Kronološki smo poredali najvažnije susrete i aktivnosti u kojima smo sudjelovali i usput se prisjetili nekih ranijih druženja u 2013., kao što su izlet u Padovu i Veneciju te posjet vršnjacima iz Molizea.

## Putovanje u Veneciju i Padovu



Izlet u Veneciju bio je jako lijep i svidio se svima. Stigli smo autobusom. Posjetili smo muzej, crkvu i otok Murano. Uslikali smo lijepo fotografije. Gondole su neobične i sve je čudno bez automobila. U Veneciji sam provela najljepši dan u svojem životu.

Marta Palladino, 2. r.

Napokon smo dočekali dan izleta! U Padovu smo stigli oko 17 sati i puni očekivanja otišli u centar grada. Nakon razgledavanja išli smo u hotel u kojemu smo spavali. Svidjelo mi se to mjesto. U Veneciji mi je bilo jako zanimljivo jer smo vidjeli kako se izrađuje staklo i vozili se na gondolama i na batelli. Šteta je samo to što je bilo oblačno i što na batelli nije bilo mjesta za sjedenje - to mi je najviše smetalo. Kada smo dobili slobodno vrijeme za šetnju, otišla sam s tatom kupiti lijepu majicu i poklon za moju mamu.

Marta Šokić, 7. r.

Nakon dana provedenog u Padovi krenuli smo rano ujutro autobusom za Veneciju. Iskrcali smo se iz autobra u Mestrima pokraj Venecije. Tam smemo jako dugo čekali lokalni autobus, koji je bio krcat ljudima koji su to jutro išli na posao. Morali smo se podijeliti po skupinama i ići različitim autobusima jer nikako nismo mogli svi ući u jedan. Kad smo se svi ponovno okupili, sjeli smo na brod, koji nas je odvezao na otok Murano. Otok Murano jako je lijep i pun skulptura od stakla. Posjetili smo tvornicu stakla, u kojoj smo vidjeli kako se od stakla izrađuju razni predmeti. Bilo je jako zanimljivo i vruće. Nakon toga razgledavali smo otok i odvezli se brodom do katedrale sv. Marka. Vidjeli smo katedralu i blago sv. Marka u Veneciji, hodali po mostovima i razgledavali grad. U Veneciji ima puno kanala, mostova i turista koji se voze gondolama. Na trgu sv. Marka zajedno smo se fotografirali, a zatim autobra pošli do hotela u Padovi. Bili smo jako umorni. Večerali smo i otišli na spavanje jer smo sutradan rano ujutro morali posjetiti crkvu Leopolda Mandića.

Marco Verdat, 6. razred

## Izlet u Molize

19. i 20. svibnja 2013. posjetili smo Hrvate u Molizeu. Naš izlet započeo je oko 7 sati ispred željezničke stanice Ostiense, gdje nas je čekao veliki autobus. Sva djeca i roditelji bili su uzbudeni. Nakon četiri sata putovanja preko brda stigli smo u Mundimitar, gdje su nas dočekali veleposlanik Tomislav Vidošević, gradonačelnik Zagreba Milan Bandić, gradonačelnici triju gradića Mundimitra, Kruča i Filiča te djeca i ljudi koji tamo žive. Obišli smo škole, tri općine, izložbe, spomenike, brda, udruge i crkve. Vidjeli smo puno maslina i zelenila. Svugdje je vladala tišina. Bilo je jako malo auta na cestama, što me podsjetilo na otok Pašman, na koji svake godine idem kod bake. Uočila sam da su svi nazivi gradića i ulica napisani na talijanskom i hrvatskom jeziku, što mi je bilo jako čudno. Upoznali smo simpatičnoga fratra Petra Milanovića, koji nam je opisao povijest moliških Hrvata i ispričao kako su prvi Hrvati stigli u Molize. Dogodilo se to prije 500 godina. Hrvati su brodovima koji su se zvali lađe došli preko Jadranskog mora u Italiju, u Molize. Dok su bježali pred Turcima, na lađama su sa sobom donijeli samo kip sv. Lucije. Nastanili su se na brdima. Tada je postojalo sedam gradića - na svakome brdu po jedan. Danas postoje samo tri gradića. Hrvati u Molizeu pričaju stari hrvatski jezik, koji je meni bio jako čudan. Posjetili smo i prvu hrvatsku crkvu u Molizeu - crkvicu sv. Lucije, koja se nalazi na brdu pokraj mjesta Mundimitra. Kraj crkvice postoji grob u kojem su sahranjene kosti prvih Hrvata koji su se nastanili u Molizeu. Svi smo se veselili nogometnim utakmicama koje su organizirane. Igrali su tate učenika hrvatske nastave u Rimu protiv Nogometnoga kluba „Isola Croata“ te protiv tata iz triju hrvatskih sela. Pobijedili su naši tate i naši učenici iz Rima. Dobili smo i pehare. Ljudi u Molizeu jako su gostoljubivi i dobri. Moji roditelji, brat i ja spavali smo kod Antonelle, koja je mene i moju prijateljicu Anamariju odvela do kamena za koji govore da pušta suze. Antonella je jako dobra i simpatična osoba i postala je moja prijateljica. Naš izlet trajao je dva dana. Na povratku su svi u autobusu pjevali i pričali o svemu što smo vidjeli na izletu. Vratili smo se u Rim jako zadovoljni oko 23:00 sata.



Giulia Verdat, 6. r.



moja se momčad nije kvalificirala za daljnje natjecanje. Ipak, dobro sam se zabavio igrajući nogomet s prijateljima.

Francesco Cordone, 6. r.

# Školska završna priredba

Završetak školske godine tradicionalno je obilježen u zgradici Veleposlanstva RH u Italiji u subotu, 8. lipnja. Ovaj put posjetili su nas i učenici hrvatske nastave iz Molizea. Zajedničkim su recitacijama, glazbom i pjesmom učenici dviju škola oduševili brojne roditelje i goste, prijatelje Veleposlanstva i Hrvatske. Nakon završetka programa u višenamjenskom izložbenom prostoru djeci su podijeljene đačke knjižice i proizvodi Kraša. Zrinka Bačić, djelatnica Veleposlanstva i mama, uredila je još jedno bogato izdanje dječjega lista „Hrvatsko srce“. Veleposlanik Damir Grubiša u svom je obraćanju čestitao djeci na postignutim rezultatima i izvrsnoj priredbi te istaknuo značaj hrvatske nastave. Zahvalio je i svim roditeljima koji svoju djecu upisuju na hrvatsku nastavu dodavši da se time dodatno snaže odnosi s domovinom, a događaji kao što su školske priredbe ostaju djeci u neizbrisivu sjećanju. Istaknuo je značaj posjeta Rimu polaznika hrvatske nastave iz Molizea u sklopu „Hrvatskog mozaika“ i posjeta djece i roditelja hrvatske nastave iz Rima Filiču, Kruču i Mundimitru u Molizeu. Nazočnima su se obratili i predsjednik Hrvatsko-talijanske udruge u Rimu dr. Mirko Šikić te učiteljica Renata Grgurević, koja se posebno zahvalila veleposlaniku i djelatnicima Veleposlanstva, Hrvatsko-talijanskoj udruzi u Rimu i rektoru Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima mons. Bogdanu. U ime roditelja Emanuela Puharić uručila je veleposlaniku u znak zahvalnosti za potporu prigodni poklon. Nakon službenoga dijela programa uslijedila je večera u vrtu Veleposlanstva, koju su organizirali roditelji.



# Noć hrvatske knjige

Noć hrvatske knjige bila je izvrsna prilika za čitanje i slušanje hrvatske riječi. Nakon čitanja kratkih ulomaka iz hrvatskih dječjih romana učenici su imali prilike uživati u filmu *Koko i duhovi*. Zajedničko je druženje začinjeno velikom dozom slatkiša i grickalica...

## Dječja radionica „Kikići“

Zahvaljujući suradnji s tajnicom Hrvatsko-talijanske udruge Sandrom Družić i psihologinjom Eneom Slavić, u studenome je organizirana dječja radionica „Kikići“ te su naši mališani započeli svoja vesela tjedna druženja. Radionicu svakoga petka besplatno vodi mlada hrvatska psihologinja Enea Slavić, kojoj svakako treba zahvaliti na ustupljenome vremenu i nesobičnome radu. Na radionicu su pozvana sva djeca od 3 do 6 godina starosti, a ciljevi su zajedničkoga rada razvoj socijalizacije i suradnje, emocionalne inteligencije, kreativnosti i komunikacije na hrvatskome jeziku.

Kikići svakoga petka uz veselo druženje izrade pregršt maštovitih likovnih uradaka i trebao bi nam sigurno još jedan broj časopisa kako bismo vam ih sve predstavili. Izdvajamo vam stoga samo djelić iz bogate dječje zbirke i ujedno prenosimo dobro raspoloženje iz njihova vesela kutka.



## Mali poklon za veliki osmijeh

Roditelji i učenici hrvatske nastave u ovo su predbožićno vrijeme pokazali pravi božićni duh. Naime, odazvali su se inicijativi „Mali poklon za veliki osmijeh“ te prikupljali igračke i slikovnice za svoje vršnjake u Hrvatskoj. Prikupljene smo poklone poslali volonterskoj udruzi „Svjetlo života“ sa sjedištem u Zagrebu, koja ih je proslijedila djeci iz siromašnih obitelji i Centru za odgoj i obrazovanje Prekrižje (Centar radi s djecom s poteškoćama u razvoju). Bravo djeco!

## Susret s hrvatskim predsjednikom

Prilikom službenoga posjeta Talijanskoj Republici predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović 4. prosinca 2013. u prostorijama se Veleposlanstva Republike Hrvatske u Rimu susreo s učenicima hrvatske nastave u Rimu. Djeca su za Predsjednika izvela kratak program pod nazivom „Kad bi svi“ te mu uručila prigodni poklon. Ni Predsjednik nije na susret došao praznih ruku: na kraju je druženja sve učenike obradovao slatkišima, a potom je uslijedilo zajedničko fotografiranje.



Moj susret s hrvatskim predsjednikom, Chiara Chisena, 1. r.



### Moj susret s predsjednikom Josipovićem

Susreo sam se s predsjednikom Josipovićem 4. prosinca. 2013. u zgradi Veleposlanstva Republike Hrvatske. Do tamo smo se vozili autobusom i bilo nas je preko 20. Bio sam jako uzbudjen, tako da mi nije smetalo to što smo puno čekali da Predsjednik stigne. Kada je napokon ušao u prostoriju, izveli smo za njega program i otpjevali dvije pjesme. On nas je pohvalio i podijelio nam slatkiše. Na kraju smo se zajedno fotografirali. Jako mi je dragو što sam imao čast upoznati tako važnu osobu kao što je predsjednik Josipović.

Ivan Iacobellis, 6. r.



Moj susret s hrvatskim predsjednikom, Victoria Clementina Pirani, 1. r.

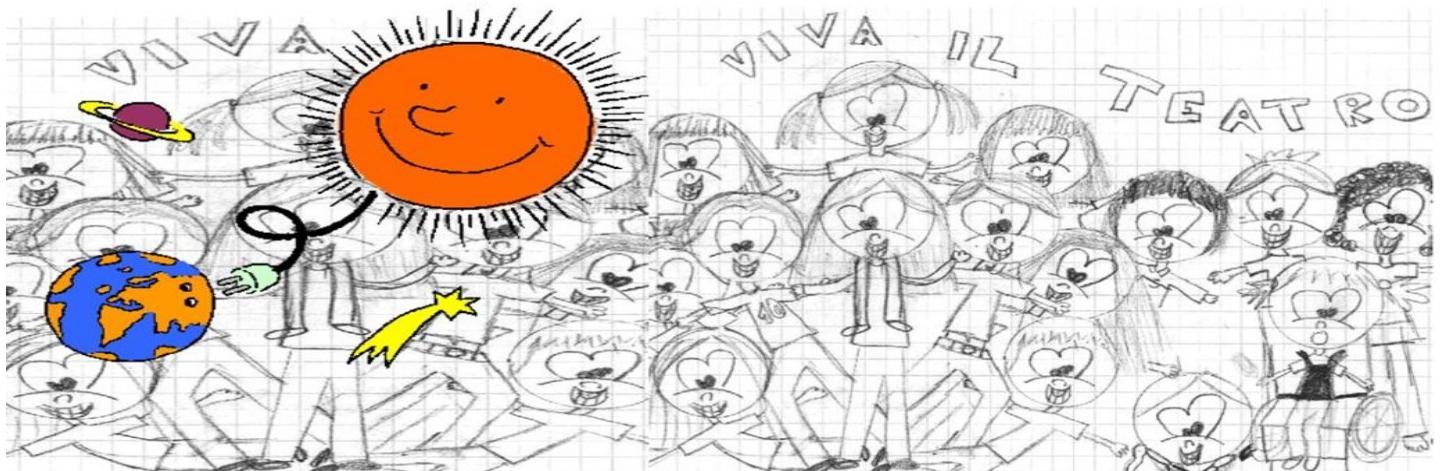
## Sveta misa za učenike i roditelje i druženje s Gibonnijem

U subotu, 7. prosinca, nakon hrvatske nastave održana je sveta misa za učenike i roditelje. Poslije mise, koju je u crkvi sv. Jeronima predvodio mons. Jure Bogdan, roditelji i djeca družili su se na domjenku na kojem ih je svojom nazočnošću obradovao popularni hrvatski pjevač Zlatan Stipišić Gibonni. Tako su, nedugo nakon susreta s predsjednikom Josipovićem, hrvatski mališani imali priliku upoznati još jednu poznatu ličnost. Gibonni je sutradan bio zadužen za glazbeni dio večeri na kojoj je proslavljena 20. obljetnica osnutka Hrvatsko-talijanske udruge u Rimu.



## Nestašno sunce

24. studenoga održana je audicija za dvojezičnu kazališnu radionicu „Nestašno sunce“. Naši su učenici sa svojim talijanskim prijateljima hrabro stali pred komisiju, pokazali svoje vještine i svi redom izrazili veliko zanimanje za glumu i kazalište. Neki su čak naglasili da, kad odrastu, žele postati slavni glumci! Inače, projekt je osmisnila i organizirala Sarah Zuhra Lukanić, potpredsjednica Hrvatsko-talijanske udruge u Rimu, a financirao ga je Ured za hrvatske manjine izvan domovine. Mladi su kazalištari pod vodstvom hrvatskoga redatelja Igora Grčka i njegovih asistentica zakoračili u svijet glume na početku drugoga polugodišta. Na zanimljive subotnje susrete pozvani su svi — jezična pripadnost nije važna jer mimika i gesta ponekad mogu izraziti ono što riječi ne mogu!



# Proslava Svetoga Nikole, božićna priredba, izložba fotografija i još puno toga u jednome danu



Sveti Nikola, Jacopo Graziani, predškolska razina

Učenici hrvatske nastave 14. prosinca proslavili su Svetoga Nikolu i održali božićnu priredbu. Priredba je održana u prostorijama Veleposlanstva Republike Hrvatske u Rimu, a prije i nakon programa gosti su imali priliku pogledati izložbu fotografija „Malena mjesta srca moga“, koju su pripremili učenici i roditelji, a postavile Zrinka Bačić i Ivana Nosić. Fotografije su snimljene u Hrvatskoj i inspirirane su različitim hrvatskim motivima: krajolikom, hranom, građevinama... Ovogodišnji je program priredbe svojim sadržajem prošetao prosincem: učenici su u recitacijama, igrokazima i prikazima spomenuli svima nama drage blagdane: Svetoga Nikolu, Svetu Luciju, Badnjak i Božić. Posebno smo željeli prikazati stare hrvatske običaje, kao što su, primjerice, sijanje pšenice na Svetu Luciju, unošenje slame u kuću na Badnju večer i ukrašavanje božićnoga drvca „po starinski“ - orasima, češerima, papirnatim ukrasima, lješnjacima i jabukama.

Posebni gosti večeri bili su multietnički dječji zbor „Se...sta voce“ te multietnički zbor „Quinta aumentata“. Zborovi okupljaju djecu iz svih dijelova svijeta, stoga je bilo zanimljivo čuti pjesme i narodne napjeve na različitim jezicima, između ostalog i na „na našu“ jeziku, tj. jeziku moliških Hrvata. Nakon glazbenoga dijela programa na pozornicu su izšli i u ime pokrovitelja večeri sve prisutne pozdravili veleposlanik Damir Grubiša te predsjednik Hrvatsko-talijanske udruge u Rimu Mirko Šikić. Na kraju službenoga dijela programa učenici hrvatske nastave pobratimili su se s djecom iz zbora „Se...sta voce“ te potpisali Pakt o bratimljenju, simbolični dokument kojim su iskazali svoju želju da sva djeca, bez obzira na narodnost i boju kože, rastu u jednakosti i slobodi. Sveti Nikola prepoznao je dječju dobru volju, rad i trud te je na domjenku koji je uslijedio svu prisutnu djecu razveselio poklonima. Krampus se čak nije ni pojavio - očito nikome nije mogao dati šibu!



# Generalna audijencija kod pape Franje

Na samome kraju prvoga polugodišta učenici su dobili zasluženi poklon: ulaznice za posebna mjesto tijekom generalne audijencije srijedom na Trgu sv. Petra. Ne treba niti napominjati to da je 18. prosinca bio dan koji će nam sasvim sigurno dugo ostati u sjećanju. Na samome početku susreta nekoliko je učenika

dalo intervju za Tv2000. Ponosni što su predali poklon za Papu u svoje i u ime Hrvatsko-talijanske udruge u Rimu, učenici su na audijenciji hrvatskim zastavicama oduševljeno mahali Svetome Ocu, kojega su prvi put u životu vidjeli uživo izbliza. Nakon audijencije razgledavali smo Radio Vatikan. Najhrabriji su se usudili približiti mikrofonu i snimiti kratke razgovore na hrvatskome jeziku u sobi za snimanje, a potom smo ih svi radoznalo preslušavali i „popravljali“. S prigodnim suvenirima koje nam je poklonio p. Siniša Štambuk uputili smo se u zgradu Veleposlanstva Republike Hrvatske pri Svetoj Stolici. Veleposlanik Filip Vučak kao pravi domaćin srdačno je dočekao i ugostio učenike koji su već pomalo umorni spremno pohrlili stolovima i svoju vatikansku avanturu završili isprobavanjem izvrsnih slastica i kolača koje su na njih čekali.



# Nismo sami – razmjena učeničkih radova s Trstom i Molizeom

Dane hrvatskoga jezika obilježili smo i povezivanjem s ostalim đacima koji u Italiji uče hrvatski jezik. Fotografije svojih likovnih i literarnih radova te djelić dobroga raspoloženja iz školskih klupa poslali su nam učenici koji hrvatsku nastavu pohađaju u Trstu, Monfalconeu, Kruču, Filiču i Mundimitru. I mi smo napravili kolaž svojih radova koje smo skupljali tijekom nastavne godine te ga uz hrpu lijepih pozdrava poslali na sjever i jug Italije. Razmjena radova bila je zanimljivo iskustvo. Osim toga, lijepo je znati da nismo jedini u Italiji koji uče hrvatski jezik i često se preznojavaju pokušavajući izgovoriti neku „zapetljalu“ hrvatsku riječ!



DVD učenika hrvatske nastave

## Naučimo o Rijeci, poučimo o Rimu

U ožujku smo započeli raditi na zajedničkome projektu s učenicima Osnovne škole Eugena Kumičića iz Rijeke. Cilj projekta je upoznavanje dvaju gradova – Rijeke i Rima – razmjenom učeničkih videouradaka te prezentacijama uživo preko Skypea. Riječki su đaci led razbili kratkim filmom u kojem su predstavili svoju školu, a učenici hrvatske nastave svoju su prvu lekciju o Rimu odradili snimajući skečeve i izrađujući prezentaciju o talijanskoj kuhinji. Sljedeći susret obuhvatit će terensku nastavu. Riječanima ćemo se javiti uživo preko interneta s Španjolskoga trga u Rimu i predstaviti im rimske kulturne znamenitosti te usput čuti nešto o kulturnim znamenitostima Rijeke. Unaprijed se veselimo!

## Maškare, ča mogu maškare

1. ožujka 2014. školske je prostorije posjetila nadasve čudna i šarolika skupina raznih stvorenja: bilo je tu princeza, starih Rimljanki, Kineskinja, Španjolki, arapskih šeika, policajaca, odbjeglih zatvorenika, nogometnika, likova iz priča i crtića, gusara, čak i životinja! Pogađate već: obuzeo nas je karnevalski duh! Veselo je bilo na maškarama koje je organizirala i vodila gospođa Zrinka Bačić iz Hrvatsko-talijanske udruge u Rimu. Ispravak prethodnoga netočnog navoda: zapravo to nije bila nikakva gospođa nego nogometni sudac! Upravo tako, Zrinka Bačić je promijenila profesiju i dala se u sudačke vode te je glasnim zviždуком ustrojavala i vodila šarenu skupinu, koja se ugodno družila uz hranu i piće. Čuli smo izlaganje i pogledali kratki videozapis o pokladnim običajima u Hrvatskoj te o slavnim zvončarima, koji se od 2009. godine nalaze na UNESCO-vu popisu nematerijalne svjetske baštine. Uslijedio je svečani špalir, tijekom kojega su najtežu zadaću imale članice stručnoga žirija Isabel Zanni i Alesandra Coronica, inače asistentice kazališne radionice „Nestašno sunce“. Nakon nimalo lakoga vijećanja nagradu za najbolju masku

dobila je Giada De Rossi, učenica 6. razreda koja je te subote izgledala kao pravi mali pingvin, dok je u kategoriji mališana nagrađen dvogodišnji Ivano Papadia, rimski car i ujedno najmlađi sudionik maškara. Nagradu za najbolje maskirane obitelj dobili su zadarski gusari iz obitelji Erlić. Zabavu smo nastavili u veselom ritmu, a kako je sve skupa izgledalo, možete pogledati na fotografijama koje vam donosimo.



## Pisanica razglednica

Tjedan dana prije Uskrsa nastavu smo spojili s kreativnom radionicom ukrašavanja uskrsnih jaja. Decoupage tehnikom lijepili smo stare razglednice hrvatskih gradova i vesele uskrsne motive na jaja i napunili punu košaru pisanica! Izdvojili smo tri pisanice i posvetili ih Rijeci, Lovreću i Neviđanima - mjesta su to u kojima se nalaze škole s kojima surađujemo, a na kraju nastavnoga sata pogledali smo videočestitku koju su nam poslali naši prijatelji iz Neviđana. Roditeljski sastanak iskoristili smo kao izvrsnu prigodu da malo gnjavimo i roditelje: oni su, naime, na kraju roditeljskoga sastanka napisali čestitke dragim osobama iz domovine i njima ukrasili veliko uskrsno jaje u učionici.



# Kada kažem „Hrvatska”...

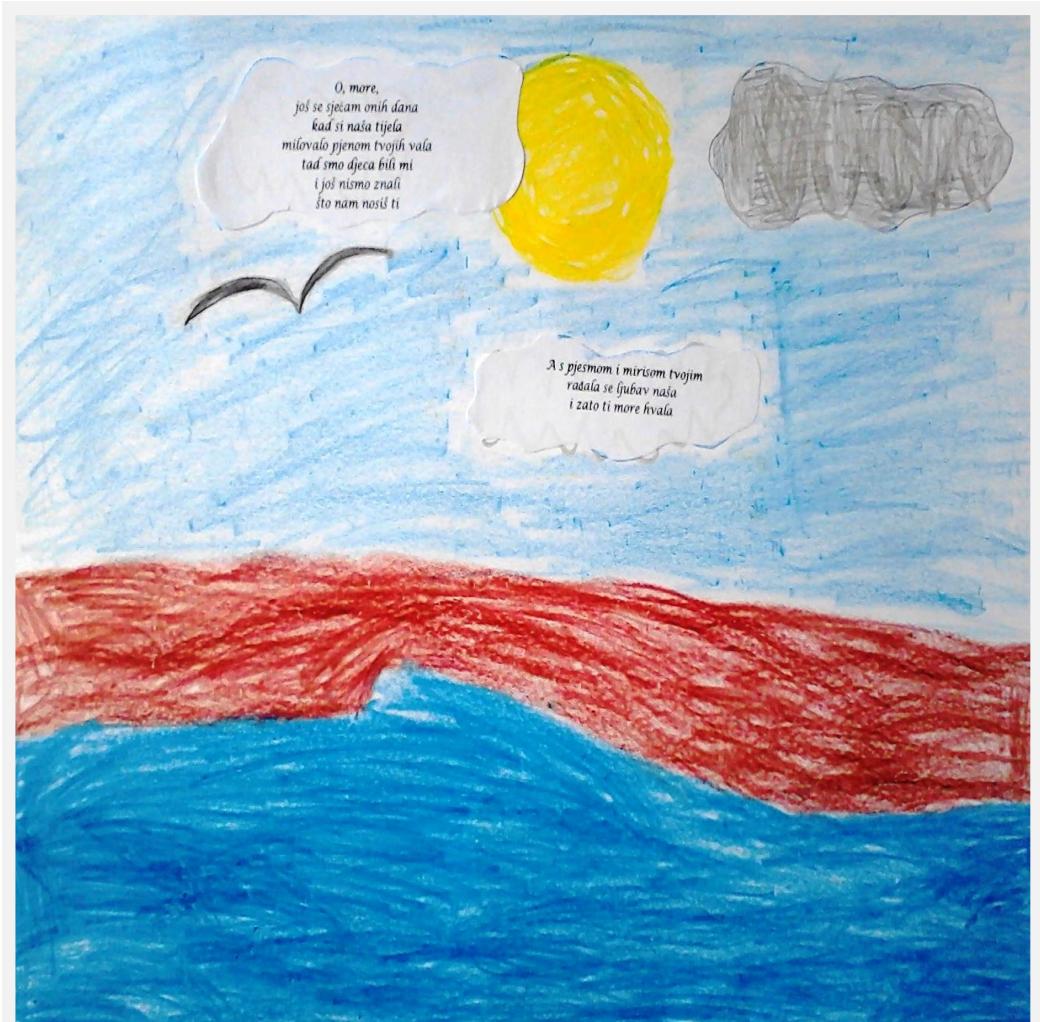
Učiteljica nas je pitala koja je prva stvar koje se sjetimo kada pomislimo na Hrvatsku. Odgovore smo zapisali na jedan papir i zaključili da većina nas prvo pomisli na (vjerojatno već pogadate): MORE! Većina drugih odgovora veže se uz more - neki su spominjali plažu, a neki pak kupanje, sunce, ljetno i skupljanje školjki. Ipak, bilo je i drugčijih odgovora, koji su također zanimljivi, stoga ih navodimo: nogomet, Hajduk, Dinamo, igra, klape, pjesma, mala crkva u Žrnovnici, sloboda, pas dalmatinac, rođaci, kulen, snijeg, roštilj, ljepota, Zagreb, moreška, zabava... Naša Hrvatska krije toliku bogatstva i zanimljivosti da bismo mogli nabrajati do sutra!

Kada si u Hrvatskoj, sve je ljestve. Tamo su more, roštilj i čevapčići. U Hrvatskoj se može plivati i biti s rođacima.

Matteo Giovannini, 4. r.

U Hrvatskoj volim more i dalmatinsku pjesmu. Jako mi se sviđa Trogir. To je jedan stari grad. U Hrvatskoj mi je najljepše kada se nakon kupanja na moru vratim umoran kući i osjetim miris ribe koju je baka pripremila.

Aryan Mehrjouei, 4. r.



Zašto volim Hrvatsku, Jacopo Graziani, predškolska razina

## Zemlja Hrvatska

*V početku bijaše Sunce.  
Oko njega igrala se Zemlja.  
V početku bijaše majka.  
S njom igralo se dijete.  
Majka mu govorila:  
Sunce moje!*

*V početku bijaše igra  
Iz igre rađale se rijeći:  
suncе, zemlја, zavičaj,  
cvijet, kruh, ljubav,  
domovina.*

*V početku bijaše ljubav.*

*Na kraju od svega ostaje  
svjetlost i ljubav.*

*I zemlја  
Hrvatska.*

*Tin Kolumbić*

U Hrvatskoj je lijepo more, uvijek čisto i plavo kao nebo. Kada dođem u Hrvatsku, najradije jedem čevape. U Hrvatskoj imam mnogo prijatelja. Najdraža mi je Lina zato što i ona puno voli more. Ja jako volim Hrvatsku zato što tamo ima lijepih parkova i zato što se mogu ići igrati kada želim.

Nika Giovannini, 5. r.



Zašto volim Hrvatsku, Kristina Martinović, 4. r.



Kad se male ruke slože i ozbiljno uhvate posla, začas je gotova karta Hrvatske

Kada sam u Hrvatskoj, idem u školu jedrenja, plivam, trčim i družim se s prijateljima. U Hrvatskoj najviše volim more, a jako mi se sviđa i splitska narodna nošnja. Osim toga, Hrvatsku volim i zato što tamo imam jako puno prijatelja.

Ivan Iacobellis, 6. r.

# Moji prijatelji u Hrvatskoj

U listopadu je središnja nastavna tema bilo prijateljstvo. Opisali smo riječju i crtežom svoje prijatelje u Hrvatskoj, ali i stekli nove. Naime, započeli smo projekt dopisivanja s vršnjacima u Hrvatskoj. Učenici koji nastavu pohađaju u Hrvatskome papinskome zavodu sv. Jeronima poslali su razglednicu i pismo vršnjacima iz Osnovne škole Vladimira Nazora u Neviđanima na otoku Pašmanu, dok su učenici koji nastavu pohađaju u Osnovnoj školi „San Vicenzo“ svoje retke uputili učenicima Osnovne škole Silvija Strahimira Kranjčevića u Lovreću. U prosincu su nam stigla oba odgovora. Lovrečki su đaci poslali pismo i svoje fotografije, dok nam je iz Neviđana stigao paket pun božićnih ukrasa motiviranih morskim životinjama. Odmah smo se bacili na posao i izradili „morsko“ božićno drvce!

DRAGI MOJI HRVATSKI PRIVATEYI,

VELIKA MI JE RADOŠT DOPISIVATI SE S VAMA!

KAO ŠTO I VI ZNATE JA ŽIVIM U LOVREĆU. LOVREC' VEĆ MVESTO U DALMATINSKOV  
ŽAGORI 20-AK KILOMETARA UDALJENO OD MORA.

DA SE PREDSTAVIM! JA SAM VIKTORIJA, IMAM 12 GODINA I IDEM U 6. RAZRED. RADO  
IDEM U ŠKOLU. VESELI ME SUVELOVANJE U IZVANNASTAVNIM AKTIVNOSTIMA. U NAŠEM  
JE RAZREDU 9 UČENIKA. ZA POČETAK SAMO TOLIKO O MENI. ŠAJEM VAM  
SLIKU SVIH PRIJATELJA I SVOU, NAŠE CRKVE I ŠKOLE, NADAM SE DA ĆE  
VAM SE SVIOVETI DOPISIVATI SE SA MNOM I DA ĆU DOBITI JOŠ VAŠIM  
PISAMA, IDUCI PUT OPŠIRNIJE O ŠKOLSKIM OBVEZAMA I LOVREĆU.

VELIKI POŽARAV IZ LOVREĆA,

VAŠA HRVATSKA PRIVATEYICA VIKTORIJA!



Pismo iz Lovreća



Morsko božićno drvce



Razglednica iz Rima

U Hrvatskoj imam puno prijateljica. Kad smo zajedno, igramo se na snijegu i kod kuće. Kada smo u kući, igramo se na računalu, gledamo televiziju, slušamo glazbu i razgovaramo. Što god da radili, uvijek nam je zabavno!

Marta Šokić, 8. r.

Moj prijatelj u Hrvatskoj zove se Jan i ima deset godina. Živi blizu Zagreba. Ja svake godine tamo idem kod svoje bake. Pričamo na hrvatskome jeziku i uvijek zajedno igramo nogomet.

Lukas Velkov, 3. r.



Prijateljice, Chiara Chisena, 1. r.



Ruka prijateljstva, Klaudija Erlić, 1. r.

Ja imam mnogo prijatelja u Hrvatskoj. Moji su najbolji prijatelji Dragica, Lea i rođak Borna. S njima se najviše volim igrati skrivača, lovice i nogometa. Svaki se dan idemo zajedno kupati. Obično dođu i drugi naši prijatelji pa zajedno igramo picigin, gradimo kule od pjeska, ronimo i općenito se dobro zabavljamo. Navečer idemo u šetnju i na sladoled. Jako volim svoje prijatelje u Hrvatskoj i mnogo mi nedostaju.

Volim vas!

Giada De Rossi, 6. r.



Moji prijatelji u Hrvatskoj, Mila Iacobellis, 2. r.

U Hrvatskoj imam puno prijatelja i prijateljica. Marija, jedna od mojih najboljih prijateljica, živi tamo. S njom se jako dobro slažem, iako se do moje jedanaeste godine nismo mnogo družile jer smo imale različite „ekipe“. S Marijom mogu razgovarati o svemu, čak i kada ne dijelimo isto mišljenje. Prije nego što sam postala bliska s njom, moja sestra Martina i ja družile smo se s Ljubanom. On je stariji od mene mjesec dana i poput rođaka mi je jer se od malih nogu družimo svako ljeto.

Mara Mandolesi, 1. r. SŠ



Prijateljstvo, Marta Palladino, 3. r.

Elena i Karlo moji su prijatelji i susjedi u Hrvatskoj. Igramo se zajedno lego-kockicama i lutkama. Elena ima sedam godina, a Karlo pet. Elena je prošlu godinu sa mnom išla u kino. Jako sam sretna kada idem u Hrvatsku jer tamo imam puno prijatelja i mogu ići u park. Ne sviđa mi se samo to što se na televiziji ne prikazuju crtani filmovi čitav dan, nego samo jutrom.

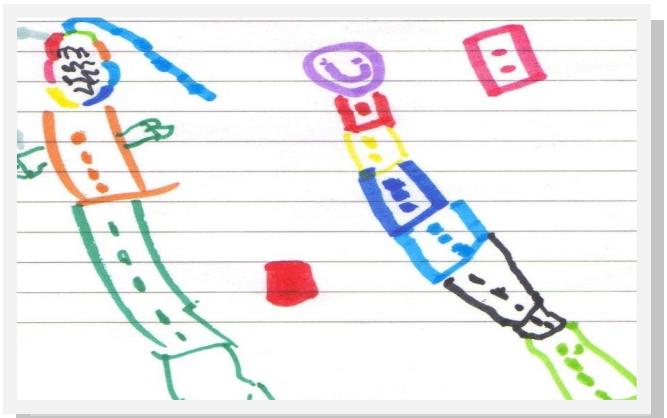
Kristina Martinović, 4. r.



Moja prijateljica, Victoria Clementina Pirani, 1.r.

U Splitu sestra i ja imamo puno prijatelja s kojima se igramo na plaži, pričamo i trčimo. Naši najdraži prijatelji su Lina i Bruno. Oni su predivni prijatelji!

Matteo Giovannini, 4. r.



Prijateljice, Tihana Alvir, predškolska razina



Moja prijateljica, Sara Palladino, 2. r.

# Slobodno vrijeme nekad i danas

Već ste imali prilike pročitati da vrijeme s prijateljima najradije provodimo igrajući se. Uostalom, to vam nismo ni trebali reći jer je svima jasno da se djeca najradije igraju. S učiteljicom smo na nastavi pričali o tome kako provodimo slobodno vrijeme i koje igre najviše volimo. Kod kuće smo pak morali istražiti kako su svoje slobodno vrijeme provodili naši roditelji, djedovi i bake. Bilo je zanimljivo poslije usporediti prošlost i sadašnjost. Uvjerite se i sami!

## Ovako su se zabavljali naši roditelji, djedovi i bake...



Kada je bila mala, moja je mama često s prijateljima igrala igru, čija mi je pravila opisala ovako:

„Za igru je potrebno najmanje osam igrača, lopta i teren podijeljen u četiri polja. Šest se igrača mora podijeliti u dva polja u sredini, a dva se igrača razdvoje u preostala dva polja. Jedan od te dvojice igrača ima loptu i mora gađati protivnika. Ako bacač uspije pogoditi protivnika, pogođeni protivnički igrač mora iz svoga polja otići u zatvor. Ako pak protivnički igrač uspije uhvatiti loptu u zraku, igrač koji je bacao loptu mora ići u zatvor. Zatvorenik može izaći iz zatvora samo ako uspije pogoditi nekog od protivničkih igrača. Pobjeđuje ona ekipa koja uspije sve protivničke igrače strpati u zatvor.“

Mara Mandolesi, 1. r. SŠ

Kad su djed i baka bili mali, provodili su puno vremena vani u društvu s drugima. Baka je voljela plesati, a djed je pomagao u polju. Nedjeljom su posjećivali rodbinu i išli u crkvu. Baka je znala lijepo kuhati i pripremati kolače, a osobito je puno pažnje posvećivala vrtu i cvijeću. Voljeli su šetati blizu rijeke i mora. Kada bi se sastali s prijateljima, igrali su karte i šah. Nikada se nisu dosadivali i znali su uživati u malim stvarima.

Lorenza Palladino, 2. r. SŠ

Kada je bila mala, moja je mama radila razne poslove: kopala je, kupila krumpire, kuhala i vodila magarca i koze na ispašu u planinu. Išla je u školu, a nakon škole družila bi se s prijateljicama. Tata je išao u školu, a nakon što bi poslije napisao zadaću, igrao bi se vani s prijateljima.

Martina Mandolesi, 8. r.

Kada je bila mala, moja baka nije imala igračke kao što ih mi danas imamo. Ona se igrala sakriva sa svojim prijateljicama. Kada je bila mojih godina, išla je čuvati krave. Ipak, nikada joj nije bilo dosadno.

Petra Vukoja, 7. r.



## A ovako se danas zabavljamo mi...

Moj najdraži sport je rolanje. Rolam već četiri godine i sve sam četiri godine pobjeđivala na natjecanju „Trofeo Lazio“, koje se održava jednom godišnje. Učim tri jezika: talijanski, španjolski i hrvatski. Volim slušati glazbu, pjevati i crtati.

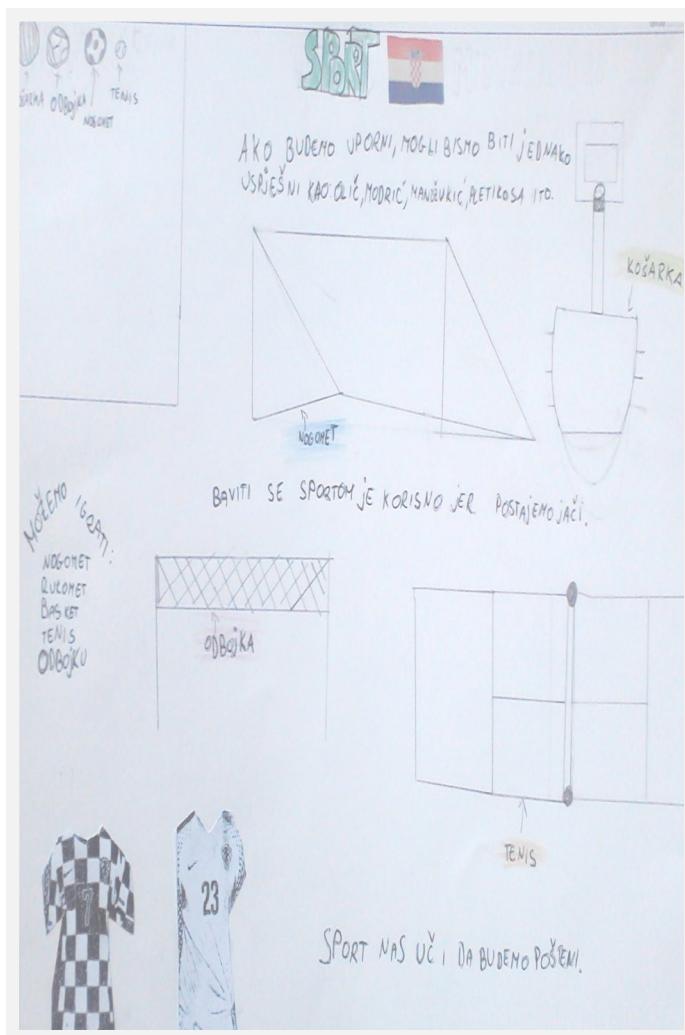
Giulia Verdat, 6. r.

Zovem se Marco Verdat i imam jedanaest godina. Volim nogomet, glazbu i španjolski jezik. Moj najdraži nogometni klub je Roma. Visok sam 1,54 cm, stoga sam nogometni vratar. Volim se oblačiti sportski. Moje najdraže igre su XBOX, PLAY STATION i WII. Volim ići u hrvatsku školu i družiti se sa svojim hrvatskim prijateljima.

Marco Verdat, 6. r.

## Kako iskoristiti slobodno vrijeme — preporuke naših stručnjaka

Dosadno vam je, a ne znate što biste radili? Da se ne biste prepustili izležavanju na krevetu, naši su stručnjaci na nastavi za vas pripremili četiri plakata na kojima vam preporučuju što vrijedi pročitati, pogledati i poslušati — pripremili su za vas čak i izbor najpopularnijih sportova. Ponuda je šarolika — trebate samo odlučiti...



Sport — Niko Erlić, 2. r. i Marco Verdat, 6. r.



Glazba — Petra Vukoja, 7. r., Giulia Verdat, 6. r. i Giulia Morelli, 5. r.

# ČITANJE



Što više čitamo, to smo učeniji jer čitanje nam daje priliku da naučimo puno stvari.



Preporučujemo vam da pročitate neko djelo Ivane Brlić-Mažuranić!

Najpoznatiji hrvatski pisci su: Tin Ujević, Miroslav Krleža, Marin Držić, Antun Branko Šimić, Antun Gustav Matos, Ranko Marinković i brojni drugi.

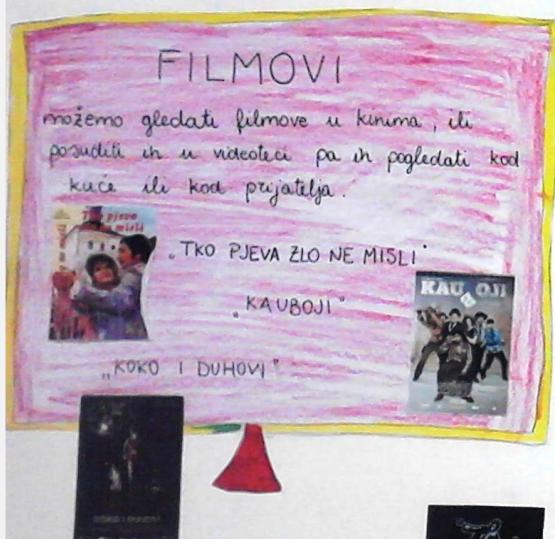


Čitati je korisno jer zahvaljujući knjigama možemo putovati u svijet maste i upoznati razna mjesto i nove osobe.

Čitanje — Marta Šokić, 8. r., Mara Mandolesi, 1. r. SŠ, Viviana Bellini, 2. r. SŠ i Antonio Maros, 8. r.

## Hrvatska na TV-u

- GLEDANJE FILMOVA, EMISIJA, PREDSTAVA KORISNO JE JER MOŽEMO NAUČITI NEŠTO NOVO, A MOŽE NAM BITI I ZABAVNO.
- ŠTO VIŠE TOGA GLEDAMO TO SMO OBRAZOVANIJI, UPONAJEMO HRVATSKE REDATELJE I GLUMCE, A NARAVNO TO JE UVJEK PRILIKA DA SE DRUŽIMO S PRIJATELJIMA I DOBRO PROVEDEMO.



PREPORUČUJENO VAM

DA POGLEDATE

ako se preko ljeta nadete u Zagreb  
otidite pogledati jednu predstavu na Opatovici.

## EMISIJE



- SMOGOVCI



- VOLIM HRVATSKU

## PREDSTAVE

- HISTRIONI: svakog ljeta zagrebačka glumačka družina predstavlja jednu komediju.



Filmovi, TV-serije, predstave — Kristina Martinović, 4. r., Josip Martinović, 3. r. SŠ i Valentina Martinović, 4. r. SŠ

# Gitara jesenjeg vjetra

Neizostavna rujanska i listopadska tema u školu sigurno je jesen. Kako ne bi morali po mlijunti put u životu pisati sastavak na temu „Jesen u mom gradu”, naši najmlađi učenici skupili su lišće koje je niano jesenji vjetar i poigrali se njime...



Gaia Ricci, predškolska razina



Sara Delisimunović, 2. r.



Alessandro Luci, predškolska razina



Jacopo Graziani, predškolska razina

## Grigor Vitez: Gitara jesenjeg vjetra

Vjetar je opet uzeo svoju staru  
gitaru,  
staru, staru, jako staru,  
I pjesmu jeseni uz nju zapjevao,  
pjеваво

pjeva...

A list po list u zraku plesat stao  
list po list

list po list

pao

pao



Gaia Moretti, predškolska razina



Kristina Martinović, 4. r.



Pietro Goretti, 1. r.



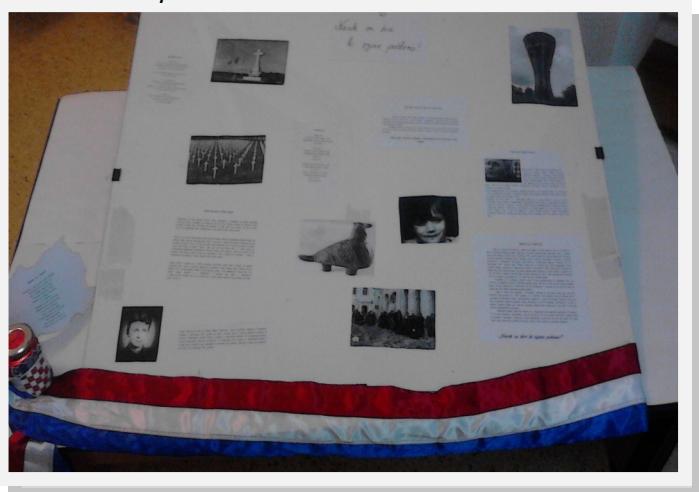
Nina Alvir, 5. r.

# Tužna vukovarska obljetnica

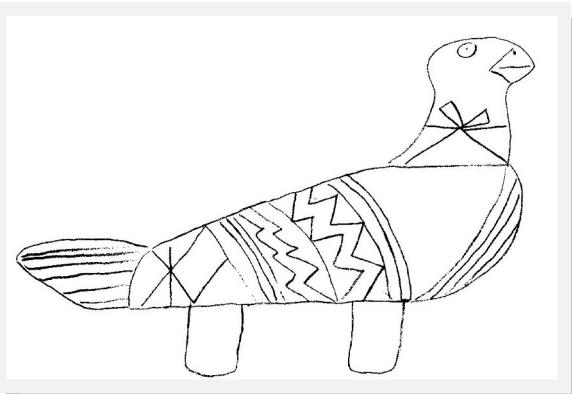
U studenome smo obilježili sjećanje na žrtvu Vukovara. Učenici su slušali pjesme, čitali stihove i priče o padu Vukovara i o vukovarskim junacima: novinaru i književniku Siniši Glavaševiću, Kati Šoljić, majci četvorice poginulih branitelja i brojnim drugim malim - velikim ljudima. Na kraju sata izradili smo pano pokraj kojega smo stavili svijeću, koja je 18. studenoga zajedno s tisućama svijeća na hrvatskim ulicama gorjela za heroje Vukovara.



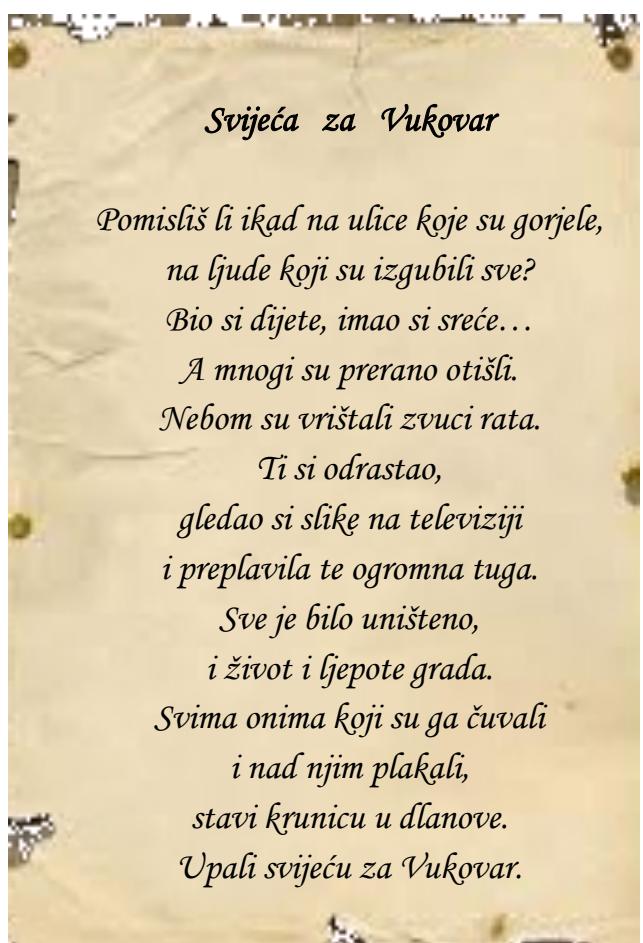
Mila Iacobellis, 2. r.



Navik živi on ki zgine pošteno



Ivan Iacobellis, 6. r.



## Svijeća za Vukovar

Pomisliš li ikad na ulice koje su gorjele,  
na ljude koji su izgubili sve?  
Bio si dijete, imao si sreće...  
A mnogi su prerano otišli.  
Nebom su vrištalji zvuci rata.  
  
Ti si odrastao,  
gleđao si slike na televiziji  
i preplavila te ogromna tuga.  
Sve je bilo uništeno,  
i život i ljepote grada.  
  
Svima onima koji su ga čuvali  
i nad njim plakali,  
stavi krunicu u dlanove.  
Upali svijeću za Vukovar.

# Kutak za hrvatske velikane - Ruđer Bošković

Ovu smo stranicu rezervirali za poznatoga hrvatskoga znanstvenika koji je živio pod rimskim nebom. Riječ je o Ruđeru Boškoviću, jednom od najpoznatijih i najpriznatijih znanstvenika svoga vremena. Bošković je rođen 18. svibnja davne 1711. u Dubrovniku. Bio je matematičar, filozof, geodet, astronom, arheolog, graditelj i pjesnik. Kada je imao 15 godina, završio je osnovno školovanje i otišao u Rim, gdje je završio filozofiju i teologiju te se zaredio za svećenika. Koliko je bio ispred svoga vremena, možda najbolje govori činjenica da je prostor i vrijeme smatrao relativnima (što je dokazano tek u 20. stoljeću), a brzinu svjetlosti konstantom (što je mnogo kasnije dokazao Einstein). Umro je u Milau 17. veljače 1787. Izvukli smo za vas nekoliko zanimljivosti vezanih uz ovoga velikana hrvatske povijesti.



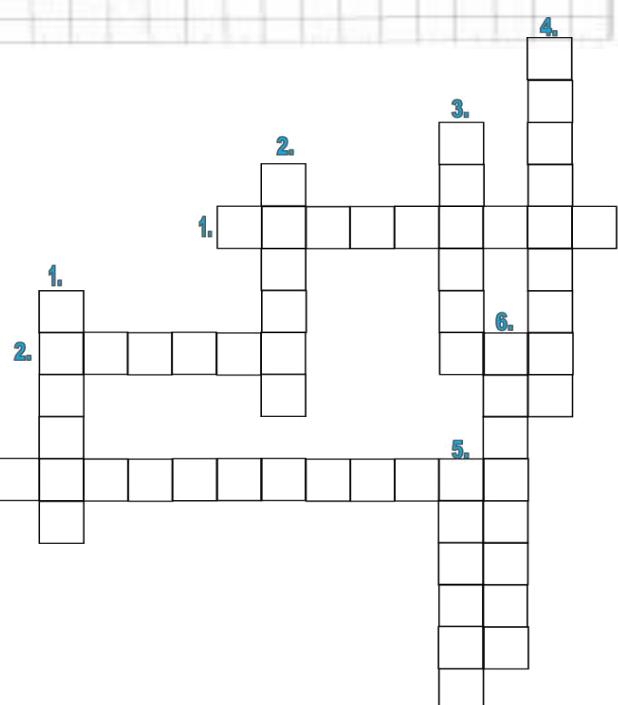
- ◆ Iako je bio svećenik, zalagao se za priznanje Kopernikova sustava.
- ◆ Na zahtjev pape Benedikta XIV. pravi planove za popravku kupola i apsida bazilike svetog Petra u Rimu.
- ◆ U Parizu je Bošković tijekom jedne vojne parade opazio hrvatsku jedinicu iz Dubrovnika te izgovorio svoju poznatu izjavu: „Evo ih, moji hrabri Hrvati!“
- ◆ Jedan od kratera na Mjesecu nosi upravo njegovo ime, baš kao i Institut za znanstvena istraživanja na području atomske fizike u Zagrebu te brojne druge ustanove.
- ◆ Papa Benedikt XVI. oslovio ga je njegovateljem istine i uzorom svim znanstvenicima zbog njegova života obilježena simbiozom vjere i znanosti.
- ◆ Boškovićev uspjeh slave tri države: Hrvatska, Italija i Srbija. Većina izvora govori o njegovu hrvatstvu. U pismima sestri Anici govori kako nije zaboravio hrvatski jezik. Bošković nikada nije osporavao svoju povezanost s rodnim gradom, pokrajinom i narodom. Kad ga je d' Alembert u jednoj svojoj publikaciji nazvao „talijanskim matematičarem velikoga ugleda“, Bošković je to ispravio napisavši da je Dalmatinac iz Dubrovnika, a ne Talijan.



Riješite križaljku i ponovite svoje znanje o Ruđeru Boškoviću.

**Okomito:** 1. grad u kojem je Bošković umro; 2. ime grada u kojem se nalazi Institut Ruđer Bošković (Institut za znanstvena istraživanja na području atomske fizike); 3. Boškovićevo ime nosi \_\_\_\_?\_\_\_\_ na Mjesecu; 4. grad u kojem je rođen; 5. napravio je planove za popravak rimske...; 6. Boškovićev uspjeh slave tri države: Italija, Srbija i...

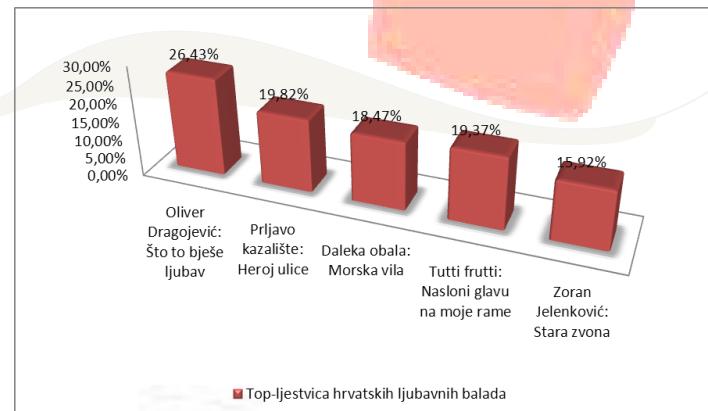
**Vodoravno:** 1. pogrešno su ga nazivali... 2. Papa Benedikt XVI. oslovio ga je njegovateljem... 3. Bošković je jedan od najpoznatijih i najpriznatijih \_\_\_\_?\_\_\_\_ svoga vremena.



Tekst i križaljka: Mara Mandolesi, 1. r. SŠ

# „Podsjeti me što to bješe ljubav“

S Valentinovom su stigli nezaobilazni razgovori o ljubavi, zaljubljivanju, tajnim simpatijama... Većina je učenika priznala da ima simpatiju, a neki su odvažno otkrili i njezino ime! Iskusni poznavatelji pravila udvaranja sastavili su „Priručnik za zaljubljene“, u kojem su ponudili pregršt korisnih savjeta za sve one koji prolaze slatke ljubavne muke. Drugi su se pak pošteno namučili pokušavajući izabrati prave riječi i napisati ljubavno pismo simpatiji. Najstariji su se pak okušali u književnom prevodenju te su na talijanski jezik uspješno preveli slavnu Mihalićevu pjesmu „Približavanje oluje“. Izradili smo valentinovsku čestitku za prijatelje iz Lovreća i Neviđana s kojima se dopisujemo te im poslali CD sa svojim izborom najljepših talijanskih ljubavnih pjesama. Na kraju smo se prepustili sanjivim glazbenim notama i poslušali pet pjesama te sastavili top-ljestvicu hrvatskih ljubavnih balada. U nastavku možete pogledati djelić onoga što smo napravili na Valentinovo. Nadamo se da će vam naš glazbeni izbor te savjeti iz „Priručnika za zaljubljene“ pomoći u ljubavnim podvizima! Sada vam nedostaje još samo malo hrabrosti da krenete u akciju...



1. Svojoj simpatiji poklonite neki slatki poklon, npr. čokoladicu.

(Mila Iacobellis, 2. r.)

2. Napišite kod kuće ljubavno pismo i ubacite joj ga u torbu.

(Ivan Iacobellis, 6. r.)

3. Kupite mu Playstation 4.

(Lukas Velkov, 3. r.)

4. Poklonite joj ružu.

(Niko Erlić, 2. r.)

5. Često se zajedno družite.

(Irma Kapetanović, 1. r.)

6. Kupite svojoj simpatiji dijamant.

(Marta Palladino, 3. r.)

7. Gledajte zajedno zalazak sunca.

(Sara Delisimunović, 2. r.)

8. Budite romantični, ali ne previše.

(Lorenza Palladino, 2. r. 5.Š)

9. Dajte mu pljusku ako vas želi poljubiti kad ne treba.

(Nina Alvir, 5. r.)

10. Smiješite se kad ste blizu simpatije i nemojte se sramiti.

(Giada de Rossi, 6. r.)

# Slavne Hrvatice - mala izložba straničnika

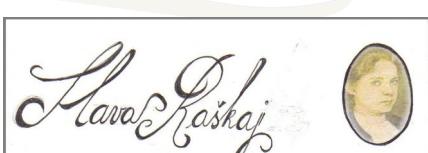
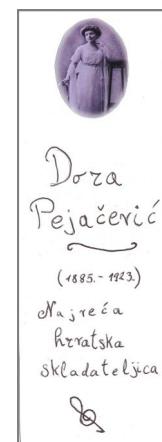
Učenici 3. razine uspješno su priveli kraju nastavni projekt pod nazivom „Znamenite žene hrvatske povijesti“. Imena su brojnih žena zlatnim slovima upisana na stranice hrvatske povijesti i trebali bi nam mjeseci, čak i godine da proučimo živote i ostavštinu slavnih Hrvatica, stoga smo svoju pozornost usmjerili na samo pet imena. Proučavali smo životopise Ivane Brlić-Mažuranić, Katarine Zrinski, Dore Pejačević, Slave Raškaj i Marije Jurić Zagorke te gledali/čitali/slušali njihova remek-djela. Životi slavnih Hrvatica poslužili su nam i kao inspiracija za raspravu o položaju žene u društvu tijekom povijesti i danas, a izvrsne smo primjere pronašli i u književnim djelima koje smo proučavali tijekom projekta: u najljepšoj hrvatskoj usmenoj baladi „Hasanaginici“ i u pripovijetki „Alkar“ Dinka Šimunovića. Nastavni smo projekt završili izradom straničnika motiviranih znamenititim i iznad svega hrabrim ženama hrvatske povijesti. Izradi straničnika priključili su se i učenici 1. i 2. razine. Budući da su oni prethodno na nastavi obradili „Čudnovate zgode šegrta Hlapića“, poznati dječji roman Ivane Brlić-Mažuranić, njihovi su straničnici bili motivirani Hlapićevim likom.

Iako u XVIII. stoljeću žena nije imala zavidan položaj, velike su se žene uspjele svojim vrlinama i upornošću izboriti za bolji položaj u društvu i dokazati da vrijede jednako kao i muškarci. Primjere možemo pronaći i među slavnim Hrvaticama. Svi smo čuli za Ivanu Brlić-Mažuranić, najprevođenijega hrvatskoga pisca, Mariju Jurić Zagorku, koja je osnovala prvi časopis za žene, „Ženski list“, Doru Pejačević koja je najpoznatija po skladbi „Život cvijeća“ i Slavu Raškaj, koja je usprkos činjenici da je bila gluhanijema bila izvrsna slikarica poznata u čitavoj Europi.

Valentina Martinović, 4. r. SŠ



Viviana Bellini, Irma Kapetanović,  
2. r. SŠ 1. r.



Lorenza Palladino, 2. r. SŠ



Marta Šokić, 8. r.



Antonio Maros, 8. r.

Kao što svi dobro znamo, položaj žene u društvu itekako se promijenio u odnosu na prošlost. Dakako, promijenio se nabolje jer žene nekoć nisu imale pravo glasa i mogućnost zapošljavanja, a njihovo se mišljenje nije osobito uvažavalo. Jedine žene iz prošlosti o kojima imamo informaciju su žene koje su se nekako uspjele istaknuti te žene čiji su supruzi bili povijesne ličnosti. Danas je, iako još uvijek postoji određena doza omalovažavanja, položaj žene u društvu puno bolji i žene imaju više mogućnosti, a to možemo zahvaliti hrabrim ženama koje su se uspjele izboriti za svoja prava.

Giada De Rossi, 6. r.

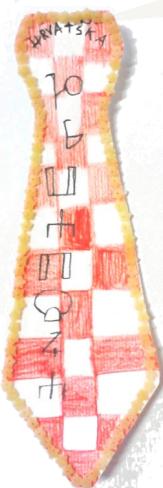
Marta Palladino, 3.

Asia Lupo, 5. r.

Josip Martinović, 3. r. SŠ

# Dani hrvatskoga jezika u Rimu

U kalendaru nastave hrvatskoga jezika u domovini i inozemstvu posebno mjesto zauzima vrijeme od 11. do 17. ožujka. Naime, tada obilježavamo obljetnicu objavljivanja Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskoga jezika. Ovogodišnje smo Dane hrvatskoga jezika posvetili početcima hrvatske pismenosti. Sigurno već pogadate da je glavni lik naše priče bio dragi kamen hrvatskoga jezika - Baščanska ploča. Stariji su učenici između ostalog saznali da se mogu pohvaliti činjenicom da je prva knjiga europskoga tiskarstva koja nije tiskana latinskim jezikom i latiničnim pismom upravo prva hrvatska tiskana knjiga: „Misal po zakonu rimskoga dvora“ iz 1483. godine. Na drugom su nastavnom satu svi učenici sudjelovali u kreativnoj radionici izrade suvenira inspiriranih glagoljicom. Neki su odlučili zaprljati ruke glinom i izraditi privjeske za ključeve, dok su drugi spojili hrvatsku i talijansku tradiciju i izradili straničnike u obliku kravate uokvirene tjesteninom. U nastavku pogledajte kako to izgleda kada spojite kravatu, šahovnicu, glagoljicu i Barillu.



Lukas Velkov, 3. r.



Chiara Chisena, 1. r.



Kristina Martinović, 4. r.



Antonio Maros, 8. r.



Martina Mandolesi, 8. r.



Matteo Giovannini, 4. r.



Aryan Mehrjouei, 4. r.

Julia Gandolfi, predškolska razina



Tihana Alvir, predškolska razina



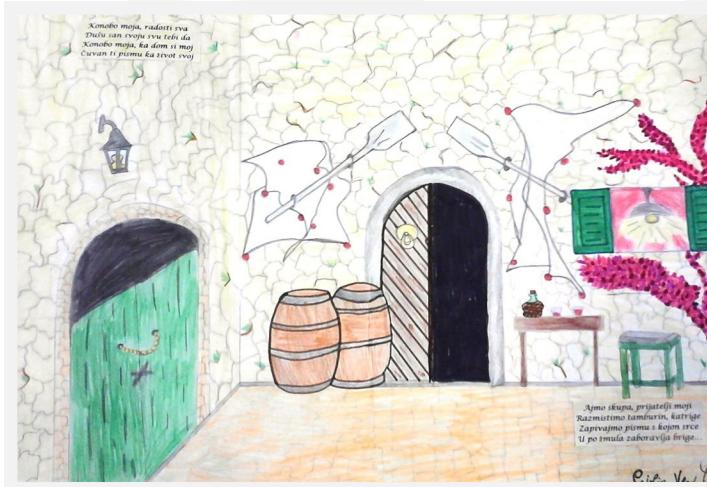
Victoria Clementina Pirani, 1. r.



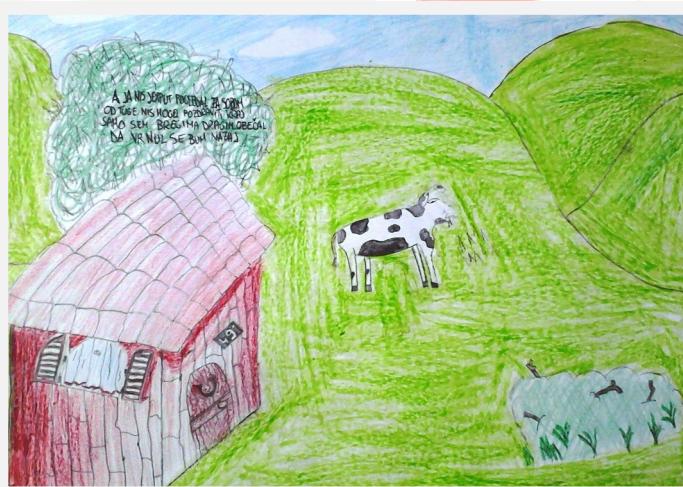
Marco Verdat, 6. r.

# Slikamo te, pjesmo

„Da te mogu pismon zvati“ - kaže jedna dalmatinska pjesma. Učinili smo to početkom ožujka i pjesmom dozvali hrvatske krajeve u vlastito srce. Slušali smo tradicijske pjesme iz raznih krajeva Hrvatske, promatrali fotografije motiva tipičnih za te krajeve i mislima putovali u Liku, Hrvatsko zagorje, Dalmatinsku zagoru, Slavoniju i Dalmaciju. Potom smo se uhvatili kistova i bojica te pjesme pretočili u slike i crteže i uz njih ispisali stihove. Prošetali smo tako čitavom Hrvatskom: od slavonske ravnice preko zagorskih brjegova spustili smo se do dalmatinske konobe i omiljenoga motiva - mora. Radove smo poslali na natječaj „Slikamo te, pjesmo“ te su svi bili izloženi na izložbama u Gradskoj galeriji u Iserlohn u Njemačkoj i u Osnovnoj školi „Zadarski otoci“. Na natječaju su sudjelovali Pietro Goretti, Chiara Chisena, Kristina Martinović, Nina Alvir, Giada Lupó, Asia Lupó, Francesco Cordone, Giulia Verdat, Giada De Rossi, Marta Šokoć i Martina Mandolesi, a nagrađena je naša učenica Giulia Verdat, koja se u konkurenciji od 500 radova iz Hrvatske i čitavoga svijeta našla na četvrtome mjestu. Organizatori su posebno istaknuli naše sudjelovanje jer su nakon 14 godina organizacije likovnoga natječaja za djecu iz Hrvatske i iseljeništva prvi put dobili radove iz Italije.



Konobo moja, Giulia Verdat, 6. r. (dobjitnica nagrade)



Suza za zagorske brege, Francesco Cordone, 6. r.



Ganga, Martina Mandolesi, 8. r.



More, Pietro Goretti, 1. r.

# Iz bakine kuharice

Naša je Valentina zavirila u bakinu kuharicu ne bi li pronašla ideju za neki slastan zalogajčić. Velikodušno je odlučila s vama podijeliti sve tajne pripreme krafni, fritula i buhtli na hrvatski način... Što drugo možemo reći osim: „Dobar tek!“

## Buhtle

### SASTOJCI

- 3,5 dl mlijeka
- 4 dag kvasca
- 10 dag šećera
- 60 dag brašna
- 2 jaja
- 10 dag margarina

### PRIPREMA

Umijesiti sastojke i ostaviti tijesto da se digne. Potom ga razvaljati, namazati marmeladom, zarolati i izrezati na pravokutnike. Peći 40 minuta na temperaturi od 180 stupnjeva. Još vruće posuti šećerom u prahu.

## Fritule

### SASTOJCI

- 10 dag grožđica
- 1 žlica rumu
- 2 jaja
- 3 žlice šećera
- 2 jogurta
- 16 žlica brašna
- 1 prašak za pecivo

### PRIPREMA

Dobro umijesiti sve sastojke i od dobivene smjese napraviti loptice. Staviti ih u veliku tavu s vrućim uljem. Kad se loptice napuhnu, maknuti ih s tave i ostaviti da se osuše, a potom posuti šećerom u prahu.

## DOMACI RECEPTI

### KRAFNE



### FRITULE



### BUHTLE



## Krafne

### SASTOJCI

- 1 kg brašna
- 1 mala šalica ulja
- 1 mala šalica šećera
- malo soli
- 2 jaja
- 5 dl mlijeka
- 4 dag kvasca

### PRIPREMA

Dobro umijesiti sve sastojke i ostaviti tijesto da se digne. Čašom izrezati krugove. U posudi za prženje zagrijati ulje. Staviti krafne u ulje i okrenuti ih kad dobiju zlatnu boju. Izvaditi ih kada požute i posuti šećerom u prahu.

Valentina Martinović, 4. r. SŠ

# Kutak za razbibrigu

Kako bi vam prikratili vrijeme, naši su učenici za vas osmislili križaljke, zagonetke, zadatke, pronašli zanimljivosti o Hrvatskoj te čak izvukli i poneki vic. Uzmite dakle olovku u ruku i isprobajte svoje znanje, spretnost i domišljatost.

## Jeste li znali...

... da se u malome franjevačkom samostane u Zaostrogu nalazi slika iz 1724. godine, na kojoj je prvi put prikazan pas dalmatinac?

...da kravata dolazi iz Hrvatske?

...da su u mjestu Bale kod Rovinja i na brijunskom otočju pronađeni otisci, a u dubokom moru i kosti dinosaure?

...da se vino u Hrvatskoj proizvodi još od dolaska grčih doseljenika prije dvije i pol tisuće godina? Izvorni vinogradi još uvijek su netaknuti na Starogradskom polju na Hvaru.

... da na najudaljenijem hrvatskom otoku Palagruži žive samo tri stanovnika: dva čovjeka i jedan magarac?

...da u Zagrebu na Gornjem gradu ulična rasvjeta radi na plin? Svaku večer kada se spusti mrak, dva čovjeka ručno pale 217 plinskih lampi, za što im trebaju oko dva sata.

Petra Vukoja, 7. r., Marta Šokić, 7. r. i Martina Mandolesi 8. r.

## Naši mali biseri

Učiteljica: Kako se zove osoba koja planinari?

Učenik: Planinator.

Učenik: Učiteljice, možete li mi posuditi žvaku?

Učiteljica: Žvaku?

Učenik: Da, žvaku. Pogrešno sam prepisao ovo s ploče, moram izbrisati.  
(talijanski *gomma* —žvaka, gumica za brisanje)



Učiteljica: Koje je tvoje najdraže jelo?

Učenica: Palacinque.

Učiteljica: Kako se na hrvatskome kaže *cantare*?

Učenik: Pjevare.



## Pogodi boju

Prvi dječji roman Ivana Kušana jest *Uzbuna na \_\_\_\_\_ Vrhu.*

Pobjednik etape u biciklističkoj utrci *Tour de France* dobiva \_\_\_\_\_ majicu.

Međunarodna organizacija za pomaganje unesrećenima i bolesnima jest \_\_\_\_\_ križ.

Zastava kojom vojska za vrijeme bitke daje znak da se želi predati je \_\_\_\_\_ boje.

Za naftu se kaže da je \_\_\_\_\_ zlato.

Početnici u džudu nose \_\_\_\_\_ pojas, a majstori \_\_\_\_\_ pojas.

Naslov jednoga od romana Hrvoja Kovačevića jest *Tajna \_\_\_\_\_ kutije.*

Stručnjaci za prehranu kažu da su šećer, brašno, sol i mast četiri \_\_\_\_\_ smrti.

U New Yorku su taksiji \_\_\_\_\_ žute boje, stoga ih zovu \_\_\_\_\_ cab.

Modni savjetnici kažu da bi svaka žena trebala imati malu \_\_\_\_\_ haljinu.

Poznati lik iz Hitrecovih *Smagovaca* jest \_\_\_\_\_ Džek.

Slijepi i slabovidne osobe pri kretanju upotrebljavaju \_\_\_\_\_ štap.

Uredaj u zrakoplovu koji za vrijeme leta snima i pohranjuje sve informacije jest \_\_\_\_\_ kutija.

Za hajdukove najljepša je \_\_\_\_\_ boja, a za dinamovce \_\_\_\_\_ boja.

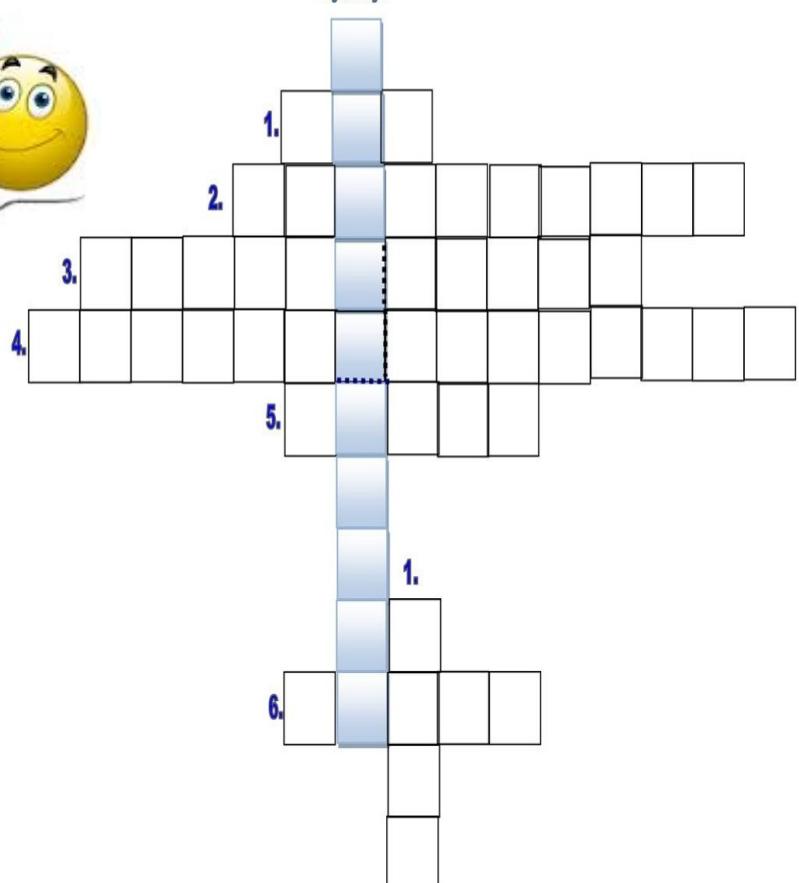
Poznati časopis za mlade je \_\_\_\_\_ lasta.

Josip Martinović, 3. r. SŠ

Ako točno riješite križaljku, u osjenčanim ćeće poljima dobiti naziv najdulje hrvatske spilje (16,4 km).



Rješenje



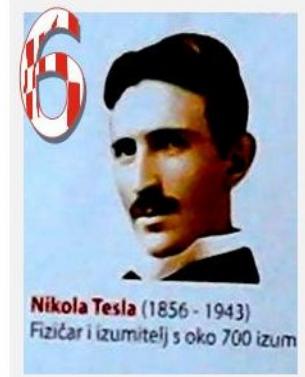
**Vodoravno:** 1. najmanji grad na svijetu; 2. vrsta psa, nazvan po Dalmaciji; 3. vrsta kamenja kojim je izgrađena Bijela kuća; 4. poznati hrvatski kralj, sin kraljice Jelene; 5. grad u kojem se nalazi Dioklecijanova palača; 6. zlokobna ptica. **Okomito:** 1. najduža hrvatska rijeka

Rješenja: Okomito: 1. Hum; 2. dalmatinac; 3. Brački kamen; 4. Stjepan Držislav; 5. Split; 6. vрана. Vodoravno: 1. Sava.

Lorenza Palladino, 2. r. SŠ



U prazna polja pokraj fotografija  
upiši potrebne brojeve i usput  
upoznaj neke od najpoznatijih  
Hrvata!



Valentina Martinović, 4. r. SŠ

# Cikcaksmjerka



Pronađite imena poznatih hrvatskih gradova!

Bjelovar, Dubrovnik, Hvar,  
Karlovac, Osijek, Pula, Rijeka,  
Samobor, Sisak, Split, Šibenik,  
Varaždin, Vinkovci, Zadar

Josip Martinović, 3. r. SŠ

V	C	R	A	V	K	I	S	G	A	I	S
O	I	A	T	I	E	J	O	R	Z	S	K
K	V	Ž	D	L	P	S	B	E	K	A	I
N	I	R	I	N	K	A	Z	R	I	E	N
O	B	O	L	R	A	D	K	I	J	B	I
M	L	O	O	V	R	A	R	N	E	K	Š
A	E	V	A	A	A	P	U	V	O	A	D
S	J	B	R	C	U	H	L	A	R	B	U

## Zagonetke

1. Reci joj ime, nestat će.
2. Što putuje uokolo po svijetu, a zauvijek ostaje u kutu?
3. Leti, a nema krila; plače, a nema očiju.
4. Nikada nije bilo niti će ikada biti, a ipak sada jest.
5. Daj mi hrane, živjet će; daj mi vode, umrijet će.

(Rješenja: 1. tišina, 2. poštanska marka, 3. oblak, 4. danas, 5. vatra)



## Vicevi

Ivica: Učiteljice, može li netko biti kažnjen za nešto što nije učinio?

Učiteljica: Naravno da ne može!

Ivica: Divno! Ja nisam napisao domaću zadaću!



Putnički brod prolazi pokraj maloga pustog otoka usred oceana, a svi putnici s broda vide na otoku čovjeka dugačke brade kako skače, urla i svom snagom maše rukama.

„Tko je ono na otoku?“ upita jedan od putnika kapetana.

„Ne znam“, odgovori kapetan, „ali svake godine kad prolazimo, on totalno podivlja.“



Maslinovo ulje pomaže pri mršavljenju. Naročito ako njime namažete pločice ispred hladnjaka.

Žena: Dragi, znaš li što je 14. 2.?

Muž: Liga prvakal! Otkada to tebe zanima?

# Uvijek može bolje

Jako smo sretni zbog toga što imamo mjesto na kojemu se možemo okupljati, družiti i učiti. Ipak, mi ljudi smo zbilja posebna vrsta: nikada nemamo mira i dok smo živi, težimo nečemu boljemu. Netko je jednom mudro zapisao: „Ako se ne mijenjamo, ne rastemo, a ako ne rastemo, ne živimo.“ Ispitali smo stoga učenike što bismo mogli učiniti kako bismo bili još zadovoljniji hrvatskom nastavom. Anketno je pitanje glasilo: „Što biste željeli promijeniti u školi?“ Odgovori su bili različiti. Neki su učenici tvrdili da ne žele ništa mijenjati jer su zadovoljni svime, neki nisu znali što bi odgovorili, a neki su imali pregršt prijedloga. Izdvojili smo pet, po njihovu mišljenju, najvažnijih i sastavili „Mali proglaš za promjene“.

## Mali proglaš za promjene

- ◊ Željeli bismo novu, veću učioniku. Sadašnja je učionica smještena u podrumu i veoma je hladna zimi, a kada nas se okupi više na nastavi, postane pretjesna.
- ◊ Željeli bismo projektor i platno. Prikazivanje prezentacija s fotografijama učinilo bi nastavu puno zanimljivijom.
- ◊ Željeli bismo imati dvorište u kojemu se možemo igrati prije i nakon nastave.
- ◊ Željeli bismo imati više izleta i više nogometnih turnira među dopunskim školama u Rimu.
- ◊ Željeli bismo češće gledati hrvatske filmove na nastavi.

Bilo je i drugih zahtjeva, koje ne treba zanemariti. Kako ne bismo postali previše sitničavi, spomenut ćemo samo primjedbu da je stol za stolni nogomet previše zbijen u zid i da bi ga trebalo pomaknuti! Anonimno je učeniku koji je to predložio želja ostvarena. Naime, i prije nego što smo svekoliko javnosti objavili svoj proglaš, učionica je dobila novo ruho! Nikolina Žuvela i Dragan Alvir, roditelji dviju učenica hrvatske nastave, uz pomoć Zrinke Bačić i Hrvatsko-talijanske udruge organizirali su prijevoz i montažu novih klupa i ormara za školske prostorije. Istina, namještaj je rabljen, ali je potpuno očuvan i izvrsno se uklapa u ambijent. Osim toga, dobili smo jako puno prostora te učionica sada izgleda puno svježije i prozračnije! Što je najvažnije od svega, ljubitelji stolnoga nogometa tijekom nastavne pauze mogu uživati u igri bez naguravanja jer smo napokon premjestili i stol za nogomet!

# Oproštajna riječ naše vjerne učenice

Valentina Martinović već dvanaest godina redovito pohađa hrvatsku nastavu. Ako tome dodamo i godine koje je kao predškolka provela dolazeći jednom tjedno na hrvatsku nastavu, možemo zaključiti da je svoj staž i više nego poštено odradila. Zaslužuje stoga da joj posvetimo čitavu stranicu i ohrabrimo na taj način sve naše učenike da ostanu uporni i vjerni kao Valentina!

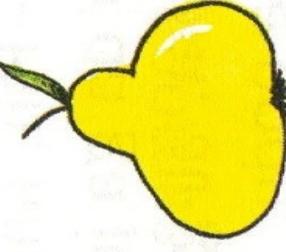
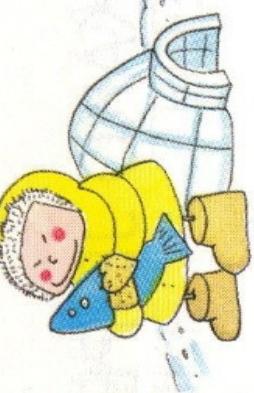
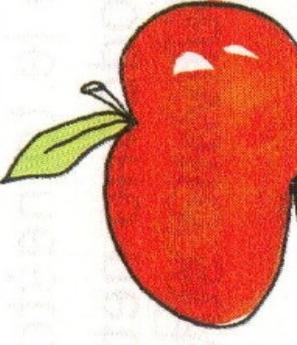
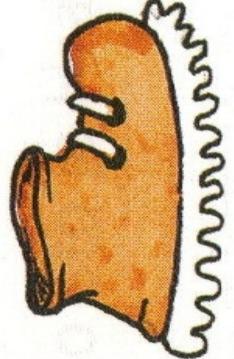
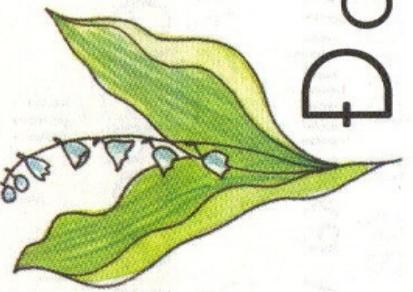
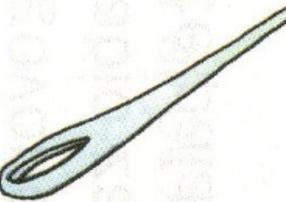
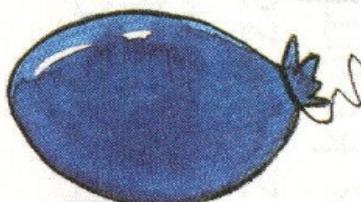
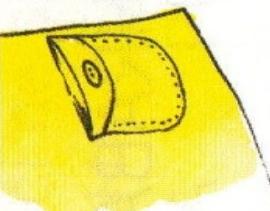
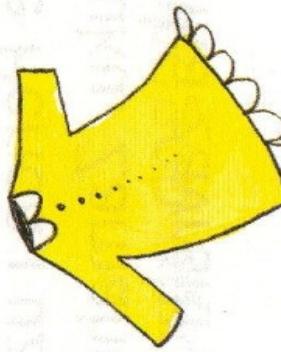
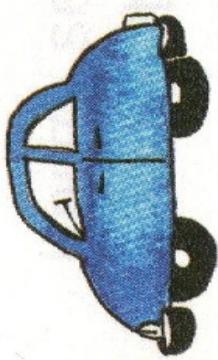
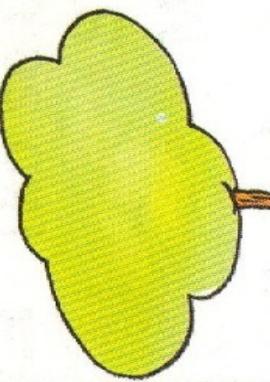
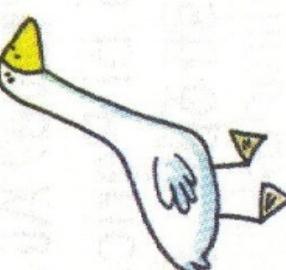
Dragi stari i novi učenici hrvatske nastave u Rijmu,

evo, i ova je školska godina napokon završila. Napokon vama, nažalost meni! Meni je škola bila poveznik s domovinom: naučila sam puno toga o hrvatskoj povijesti, zemljopisu, književnosti te o hrvatskoj materijalnoj i nematerijalnoj kulturnoj baštini. A što se gramatikę tiče, ne dajte se obeshrabriti, nisam ni ja! Još uvijek pomaš grijesim, ali bit će toga uvijek! Gramatiku na stranu, sve je ostalo jako zanimljivo. Koliko bogatstva i ljestvica! Priznajem, ponosna sam na svoju zemlju. Zahvaljujem svojim roditeljima i učiteljicama koje su mi svojim znanjem prenijele ljubav prema njoj. Voljela bih posebno zahvaliti svakoj svojoj učiteljici: učiteljici Zdravki Krpini, koja je osnovala školu, učiteljici Marini Žuti, koja nas je gnjavila gramatičkom, učiteljici Ljiljani Došen, koja je poticala u nama kreativnost i otkrivala specifičnosti, učiteljici Renati Grgurević, koja je održavala ritam i, na kraju, ali ne zbog toga manje važnoj, učiteljici Ivani Nosić, koja me je brižno ispratila. Svakę je godine bilo drukčije i uvijek bi se naučilo nešto novo. Vama koji ostajete želim da najbolje iskoristite ovo posebno iskustvo i da uživate u svim ponuđenim aktivnostima. Odlazim znajući da, kad je Hrvatska u srcu, tamo je gdje si i ti!

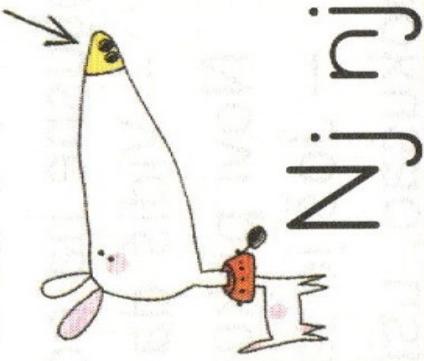
Veliči pozdrav od učenice Valentine Martinović



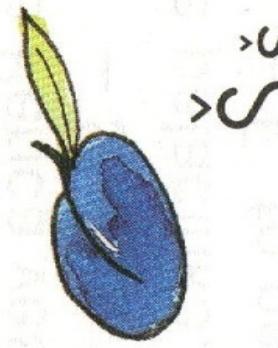
# ZNAM CIJELU ABECEDU!

	Ćć		Ff	
	Čč		Ee	
	Cc		Dđ	
	Bb		Dž dž	
	A a		Dd	

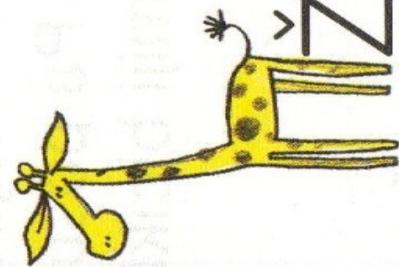
Kk



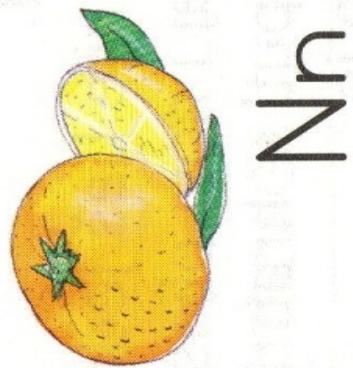
Šš



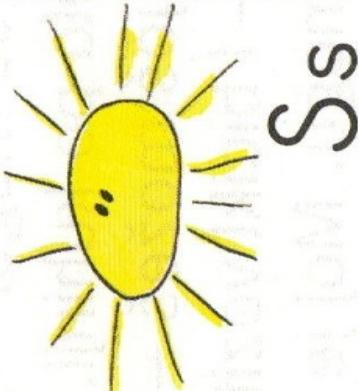
Žž



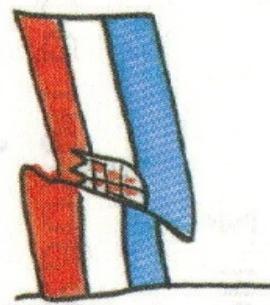
Jj



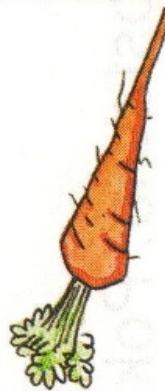
Nn



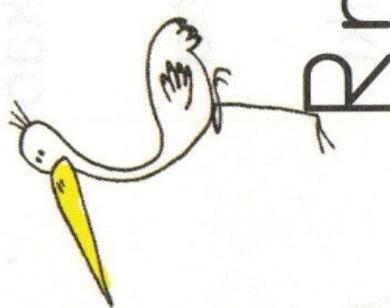
Ss



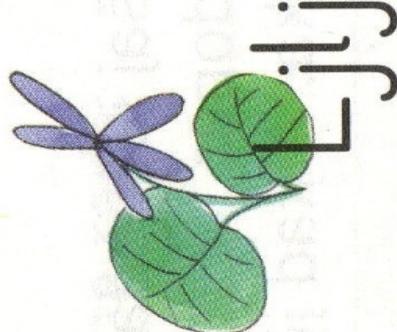
Ii



Mm



Hh



Ee



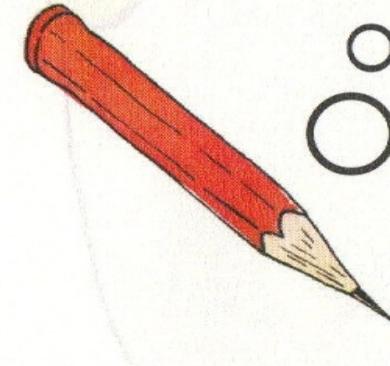
Uu



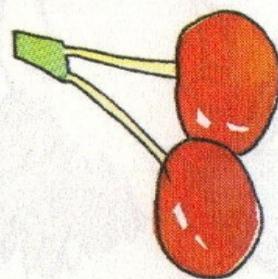
Ggg



Ii



Tt



# 2014

## SIJEĆANJ

### N P U S Č P S

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	

## VELJAČA

### N P U S Č P S

2	3	4	5	6	7	1
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

## OŽUJAK

### N P U S Č P S

2	3	4	5	6	7	1
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					



## TRAVANJ

### N P U S Č P S

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
13	14	15	16	17
20	21	22	23	24
27	28	29	30	

## SVIBANJ

### N P U S Č P S

9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

## LIPANJ

### N P U S Č P S

1	2	3	4	5
8	9	10	11	12
15	16	17	18	19
22	23	24	25	26
29	30			



## KOLOVOZ

### N P U S Č P S

6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

## RUJAN

### Mojoj lijepoj

Ja sam je gledao u svitanje dana  
u tihim noćima od zvjezdanog sna  
rumenim sutorinama ona me ljubi  
zelenim poljima i beskrajem dna.

Ja sam je gledao kroz kapljice kiše  
ona je svjetlo sto me vodi kroz noć  
olujnim valovima ona me njiše  
ona je ljubav koja ne može proći.

Ja bih ugledao sunce  
kad bih ugledao nju  
ja bih imao ljepotu  
da je pored mene tu  
ja sam znao da će  
svoju ljubav pokloniti njoj  
mojoj lijepoj zemlji Hrvatskoj.

(Daleka obala)

## N P U S Č P S

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16			
17	18	19	20	21	22	23			
24	25	26	27	28	29	30			
31									

## N P U S Č P S

	1	2	3	4	5	6	7	8
7	8	9	10	11	12	13		
14	15	16	17	18	19	20		
21	22	23	24	25	26	27	28	29
28	29	30	31					

## LISTOPAD

## N P U S Č P S

	1	2	3	4	5	6	7	8
5	6	7	8	9	10	11		
12	13	14	15	16	17	18		
19	20	21	22	23	24	25		
26	27	28	29	30	31			

## N P U S Č P S

	1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15		
16	17	18	19	20	21	22		
23	24	25	26	27	28	29		
30								

## PROSINAC

## N P U S Č P S

	1	2	3	4	5	6	7	8
7	8	9	10	11	12	13		
14	15	16	17	18	19	20		
21	22	23	24	25	26	27		
28	29	30	31					

## STUDENI

## N P U S Č P S

	1	2	3	4	5	6	7	8
7	8	9	10	11	12	13		
14	15	16	17	18	19	20		
21	22	23	24	25	26	27		
28	29	30	31					



 **hrvatska nastava u Rimu**

## DOM

*Kreni na put, kamo želiš,  
sve dokle ti mašta stiže,  
do Aljaske, il' do Jaske,  
ili možda malo bliže,  
i kad ti je zbilja lijepo,  
ti najednom zbumen shvatiš  
kako želiš samo jedno:  
da se svome domu vratиш,  
jer u tvojem malom srcu  
blista iskra što te vuče  
u toplinu svojeg doma,  
u tišinu svoje kuće.  
Desi ti se izvan kuće  
da sve krene naopačke,  
ko da si u svoje hlače  
uskočio naglavačke,  
il ko da ti rak škarama  
unatraške dane kroji,  
pa pomisliš da za tebe  
ništa više ne postoji.  
Tad u nekom ludom strahu  
od nekakvog čudnog sloma  
hitro bježiš pod okrilje  
svoje kuće, svoga doma.*

Ratko Zvrko



Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici

Ambasciata della Repubblica di Croazia nella Repubblica Italiana



Hrvatsko-talijanska udruga — Rim

Associazione Italo-Croata — Roma



Grad Zagreb

Od srca zahvaljujemo Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Italiji, Hrvatsko-talijanskoj udruzi u Rimu i Gradu Zagrebu, bez čije financijske podrške tiskanje ovoga broja školskoga lista ne bi bilo moguće.